Doğan Kardeş

www.cizgiliforum.com

Nisan 1958 ★ 100 Kuru

AKILLI KUZU

Kar her yeri örtmüştü. Büyük koyunlar buna alışık oldukları için hiç rahatsızlık duymuyor, geviş getiriyorlardı. Küçük Karaca öyle değildi. İlk defa kar görmüş; hiç de hoşlanmamıştı: Çünkü hem soğuktu, hem de nemliydi. Onu rahatsız ediyordu. Ama o akıllı bir kuzu idi. Hemen gitti, kar üstünde yan gelip yatan annesinin sırtına çıkıp oturuverdi. Oh, kekâ! Ana sırtı bu, hem yumuşak, rahat, hem de sıcak! Onun bu buluşu öteki kuzulara da yol açtı, onlar da öyle yaptılar.

Doğan Kardeş
ÇOCUK DERGİSİ

Kuruluşu : 23 Nisan 1945

Sayı : 469 - Nisan 1958
Fiatı : 100 kuruş

Her ayın başında çıkar aylık çocuk dergisi * Sahibi : Kâzım Taşkent * Yazı işlerini fiilen idare eden : Şükrü Enis Regü * Yazı işleri bürosu : Galata, Kuledibi, İlk Belediye Caddesi, Küçük Hendek Sokağı No. 27, Kat 1 * Mektup adresi : Posta Kutusu : 217 - Beyoğlu * Telefon : 44 74 36 - 44 05 39 * Abone, posta ve banka havaleleri ve her türlü siparişler Divanyolu, Klotfarer Caddesi No. 7 de Doğan Kardeş Yayınevine yapılmalıdır * Yayınevi telefonu : 27 34 54 * Abone şartları : Yıllık 12 lira, altı aylık 6 lira * Yurt dışı iki misli * Gelen yazılar, resimler basılsın basılmasın sahibine geri verilmez * Basıldığı yer : Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi - İstanbul

☆

Doğan Kardeş Dergisi ve kitapları

Yapı ve Kredi Bankasının kültür hizmetlerinden biridir.

Acımız Büyüktür!

İzmit körfezinde 1 Mart Cumartesi günü batan Üsküdar vapurunda boğulan ve kaybolan vatandaşlarımızın acısı yüreklerimizi dağladı. Tatillerini geçirmek üzere okullarından evlerine dönen öğrenci kardeşlerimizin yarı yolda karşılaştıkları bu amansız felâket, bize 19 yıl önce, İsviçre'de bir dağ kayması neticesinde 11 arkadaşiyle beraber yok oluveren «DOĞAN» kardeşimizi hatırlattı :

Biri İsviçre'de dağ başında, biri Türkiye'de deniz ortasında geçen bu acıklı olayların ikisinde de kurban giden evlâtları birleştiren «Kader Eşitliği» nin Dergimize yüklediği acı vazifeyi gelecek sayımızda yerine getirmeye çalışacağız. Şimdi Allahtan yalnız sabır diliyoruz.

(Karagöz oynuyoruz yazısını da lûtfen okuyunuz.)

★

DOĞAN KARDEŞ 14 YAŞINA BASTI...

Doğan Kardeş bu sayısiyle 14 yaşına basıyor.

İlk sayıları okuyan kardeşlerin bir çoğu şimdi çoluk çocuk sahibi bile oldular. Bunların çocukları da şimdi bizim okuyucularımızın arasına katıldılar. «Doğan Kardeş» böylece her yıl, yeni kardeşler kazanıyor.

Okuyucu ailemiz ne kadar büyürse, biz de tabiî o kadar seviniriz. Memleketimizde, Türk çocuklarına faydalı olmak için çıkan en iyi ve en güzel çocuk dergisi olmak bizim en büyük şerefimiz ve zevkimizdir.

Doğan Kardeş'in bu doğum yıldönümünde de kardeşlerinden tek ricası, okuyucu ailemizi genişletmek için bize yardım etmeleridir. Her Doğan Kardeş okuyucusu, bir yeni okuyucu bulursa, ailemiz bir çırpıda bir misli büyümüş olur.

«Doğan Kardeş» yalnız dergisiyle değil, çıkardığı güzel kitaplarla da Türk çocuklarının daima hizmetindedir.

Doğan Kardeş'i seven, onu yayar.

Hepiniz hoşça kalın sevgili kardeşlerim.

23 NİSAN BAYRAMI

23 Nisan Çocuk Bayramı bütün Türk çocuklarına kutlu olsun !

ÇIFTLİK AVLUSU

Mavi gözlü bebeğim
Uyusun da büyüsün.
Uyandıktan sonra
Tıpış, tıpış yürüsün !.

Sıcak bir yaz günü Emine, küçük erkek kardeşini kucağına alarak çiftliğin avlusuna çıktı. Oh, burası ne kadar güneşli ve rahattı... Bir köşede büyük saman ambarı, onun tam yanında tavuk kümesi... Civcivler, kazlar, tavuklar güneşli çayırların üstünde dolaşırken, ördekler de avlunun ortasındaki havuzda keyifli keyifli yüzüyorlardı.

Emine kucağında çocukla bir zaman etrafta gezindi; sonra çocuk başını ablasının omuzuna dayayarak derin bir uykuya daldı. Emine onu, samanlığa götürüp yemlikteki yığının üstüne yatırdı ve ninni söylemeğe başladı.

Birden yanıbaşında bir ses : Mö, mö, dedi. İnek teyze yanlarına gelmiş, merakla gözlerle çocuğa bakıyordu. Birdenbire :

— Çok öyünüyorsun ama, bu küçük, arka ayaklarıyle toprağı eşip, çimenlerin üstünde böğürüp sıçrayabiliyor mu ? diye sordu.

Emine :

— Daha nerede, diye cevap verdi. Yeni yeni emeklemeğe başladı.

— Kaç yaşında ?

— Bir yaşına bile basmadı.

Bunu duyan inek teyze küçümsiyen bir tavırla :

— Bir yaşına yaklaşmış da yürümeyi bile beceremiyor. Benim yavrum daha iki günlükken yürümüştü, dedi ve arkasına bile bakmadan yürüdü gitti.

Emine ninni söylemeğe devam ediyordu. Ansızın yanına kar gibi bembeyaz, pamuk tüyü kuzusuyla koyun teyze çıkageldi.

— Bu güzel yavru kimmiş bir göreyim ? Sonra çocuğa baktı, ve : «Aaa, dedi, bunun sadece iki ayağı mı var ?»

— Tabii iki ayağı olacak.

— Ama benim yavrumun dört ayağı var. Eğer yavrularım ikiz olsaydı, tüyleri olmamasına rağmen birini seninki ile değişirdim.

— Tüyleri yok ama, bak saçları bukle bukle, ne güzel !.

Koyun teyze aldırış bile etmeden yavrusunu önüne kattı ve ilerdeki çayırlıkta otlamağa başladı.

Aradan az bir zaman geçmişti ki, samanlığın kenarına gelen ördek hala, çocuğun çıplak, pespembe ayaklarına bakarak :

— Bu çocuk yüzme biliyor mu ? diye sordu.

— Yoo, nereden bilsin, daha çok küçük.

— Benim yavrularım en derin suda bile yüzüyorlar. Allah rahatlık versin !.

Böyle diyerek ördek hala da havuza girdi ve yüzmeğe başladı.

Emine bu defa da : Çip çip, diye kendisini çağıran bir

ses duydu. Başını kaldırınca, ihtiyar kayın ağacında yaşayan Ardıç kuşunun uçarak samanlık tırmığına konduğunu gördü. Ardıç, başını bir sağa, bir sola çevirerek dikkatle oğlanı süzüyordu. En nihayet o da :

— Bu yavru kaç şarkı biliyor ? diye sordu.

— Oh, daha o yeni konuşmağa başlıyor, şarkı söyleyemez ki.

— Benim yavrularım daha dört aylıkken her çeşit şarkıyı söylerler. Hem senin övdüğün çocuğun daha göğüs tüyleri bile çıkmamış. Yavrularımı, dünyada seninkiyle değişmem.

Böyle diyerek Ardıç kuşu yuvasına doğru uçtu, gitti.

Derken etrafında civcivleriyle telâşlı, telâşlı gıdaklıyarak tavuk teyze avluya geldi :

— Benim işim başımdan aşkın ama, bu yavruyu da bir göreyim. Bakalım ayakları sarı mı ?

Sarı olmadığını görünce kanatlarını çırptı ve tüylerini kabartarak, o kadar gülünç bir şekilde uzaklaştı ki, Emine kendisini tutamayıp kahkahalarla gülmeğe başladı.

Bu sırada bir ses duyuldu:

— Doğrusunu istersen gülmekte haklısın !.

Emine dikkatle etrafına bakınca bir de ne görsün ? İleride, samanlığın en rahat köşesinde Sarman kedi uzanmış kendi kendine yalanıyor. Ama, yanında daha başka görülecek şeyler de var. Beyaz, sarı, siyah üç tane mini mini kedi yavrusu annelerinin etrafında oynaşıyorlar. Sarman kedi bebeğe yan yan bakarak :

— Senin yavrun benimkiler gibi mırıl, mırıl mırıldanmaz ama yine de ben onu alacağım, demez mi ?

Emine birden telâşla :

— Hayır, hayır, istemem, diye haykırdı. Dünyanın bütün hazinelerini verseler, yine de kardeşimi hiçbiri ile değişmem.

Fakat Sarman kedi, çocuğu kolundan yakalamış, çekerek kaçırıyordu. Emine çocuğun ağladığını duydu.

Birdenbire daldığı derin uykudan uyandı. Sonra, gördüğü rüyayı hatırlıyarak, samanlığın içini gözden geçirdi. Sarman kedi yalnız başına bir deliğin başında pusu kurmuş fare bekliyordu... Buzağı annesinin yanında ot yiyor, kuzu annesiyle beraber elma ağacının serin gölgesinde uyuyordu. Emine başını kaldırınca kayın ağacının dalları arasındaki yuvasında Ardıç kuşunun yavrularına yem taşıdığını gördü.

Sonra bebeği kucağına alıp eve koştu. Bebek kollarını uzatarak annesine sarıldı. Emine kardeşine sevgi dolu gözlerle bakarken annesine :

— Anneciğim, Allah her yaratığın en çok kendi yavrusunu sevmesini ister değil mi ? diye sordu.

★

ODA BİTKİLERİNİ SEVENLERE

Saksılarınızı pencerelerde, en çok ışık gören yerde, tutun. Ancak kışın, odayı havalandırırken, bitkilerinizi üşütmemeğe dikkat edin. Bitkilerinizin çabuk büyümesi, hastalanmaması için, yapraklarını ayda 2 - 3 defa, yazın daha da sık yıkamak lâzım.

Saksıda toprağın hava alması için, yumuşak olması lâzım. Arada bir, tahta parçasiyle saksının toprağını karıştırın, ama bu sırada, bitkinin köküne dokunmamağa dikkat edin.

Sulamayı akşamları yapın; kışın, musluk suyunu önce sıcak odada bırakarak, hafif ılıtın, çiçeklerinizi sonra sulayın.

1958 YILINDA

Yapı ve Kredi Bankası 1958 yılında müşterilerine 40 apartman dairesi ve 1 milyon lira tutarında zengin para ikramiyesi dağıtıyor !

Siz de Yapı ve Kredi Bankasından kumbaralı bir İkramiyeli Aile Cüzdanı alarak bu zengin çekilişlere katılınız !.

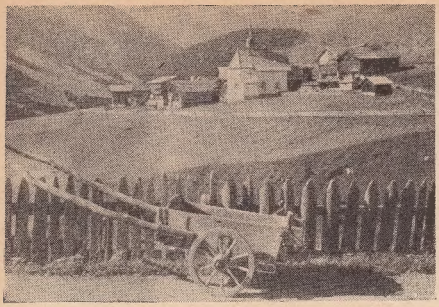

Yukarıdaki resimde Alp dağlarının eteğinde bir İsviçre köyü. Yanda dağa tırmanan bir sporcu.

Dünyaya Örnek Olacak Bir Memleket

İsviçre

ÖZCAN coğrafyaya pek meraklıdır. Birkaç yıl İsviçre'de mühendislik tahsil ettikten sonra son günlerde yurda dönen dayısını, bir tatil günü, evde bulunca Özcan çok sevindi. Dayısından İsviçre hakkında birçok şeyler öğrenebilecekti. Şundan bundan konuştuktan sonra Özcan dayısına sordu :

— Uzun zaman orada kaldınız. İsviçreyi pek iyi öğrenmişsinizdir değil mi ?

Dayısı güldü :

— Hayır, öğrenemedim, dedi ve izah etti; çünkü İsviçrece diye bir dil yoktur.

— Öyleyse İsviçreliler nece konuşurlar ?

— İsviçre küçük bir memlekettir. Bizim vilâyetlerimizden biraz büyük, fakat en büyük vilâyetimiz olan Konya'dan haylice küçüktür. Nüfusu dört buçuk milyondur. Bunun üç buçuk milyona yakın kısmı Almanca, 800.000 i Fransızca, 35.000 kadarı İtalyanca, geri kalanı da ayrı bir dil konuşur. Bu dillerin hepsi resmî dildir. Fakat İsviçreliler kendilerini hiçbir vakit konuştukları dilin milletinden saymazlar, İsviçreli olmakla iftihar ederler. Çünkü vatanlarına son derece bağlıdırlar ve hürriyetlerini her şeyin üstünde tutarlar.

— İsviçre cumhuriyettir değil mi ?

— Evet öyledir ama başka cumhuriyetlerden epeyce farklıdır. Bu memleket hakikatte 25 ayrı cumhuriyetin birleşmesinden meydana gelmiştir. Bizim ilçeler kadar küçük olan bu cumhuriyetler kendi iç işlerinde tamamen bağımsızdırlar. Her birinin ayrı bir hükûmet teşkilâtı vardır. Medenî Kanunu hepsi kabul etmişlerdir, fakat başka kanunları ayrıdır, kendi âdetlerine göredir. İşte, bu 25 devletçik (bunlara **Kanton** denir) kendi aralarında anlaşıp antlaşarak ebedî bir ittifak ile birbirlerine bağlanmışlardır. İsviçre Federal Cumhuriyeti işte böyle bir kantonlar birliğidir. Kantonların 17 sinde dil Almanca, dördünde Fransızca, birinde İtalyanca, birinde ayrı bir dil olan Romansça konuşulur. İki kantonda da Almanca ve Fransızca konuşanlar karışıktır. İsviçre yedi kişilik bir Federal Meclis tarafından idare edilir. Bunları halk seçer. İçlerinden biri, nöbet sırasıyla, bir yıl cumhurreisi vazifesini yapar; yıl sonunda yerine başkası geçer.

— Pekiyi, dayıcığım, bu küçük memleket etrafındaki büyük devletlere karşı kendini nasıl korur ? Ordusu var mı ?

— İsviçrede 18 yaşından 70 yaşına kadar herkes askerdir. 40 yaşına kadar herkes yılda iki hafta talim görür, manevralara katılır.

Her İsviçrelinin asker elbisesi, silâhı evinde hazır durur. Hizmete çağırılınca hemen üniformasını giyer, silâhını alıp toplanılacak yere gider. Çoğu dağlı olan İsviçreliler iri, sağlam yapılı, kuvvetli ve cesur insanlardır. Bundan başka komşu büyük devletler de İsviçrenin daimî olarak tarafsızlığını tanımışlardır; ona kimse ilişmez.

— Haritaya bakınca orada en çok dağlar görülür. Ahali ne ile geçinir?

— Evet, İsviçrenin mühim bir kısmını Alp dağları kaplar. Avrupanın en yüksek dağları orada bulunur. Ama yüksek yaylalar, geniş ovalar ve vâdiler de vardır. Oralarda halk hayvan yetiştirir. En iyi cins inekleri vardır. Süt mahsulü boldur ve nefistir. Tereyağ, peynir ve ayrıca süt sanayii pek ilerdir. İsviçrenin kutu sütleri, sütlü çikulataları başka memleketlerde çok aranır.

— Başka endüstri de var mıdır?

— İsviçre madence fakirdir, kömür hiç yoktur. Ama su boldur. Avrupanın iki büyük nehri Rayn ile Rhone memleketteki buzullardan doğar. Göller vardır. Çağlayanlar vardır. İsviçre su kuvveti ile bol elektriğe kavuşmuştur. Demiryollar, fabrikalar elektrikle işler. İsviçrenin makina ve elektrik makinaları sanayii pek ilerdir. Bundan başka İsviçre turistlerin cennetidir. Yazın dağcılık ve dağlarda istirahat için, kışın kış sporları için on binlerce turist gelir ve oraya bol para döker.

— Başka endüstri de var mı?

— Var, var. Onun asıl millî endüstrisi var: saatçilik. İsviçrenin Almanca konuşulan kısmı makinaları ile ün almıştır, Fransızca konuşulan kısım da saat endüstrisi ile dünyada birincidir. Dünyanın her yerinde İsviçre saatleri en çok aranır ve satılır. Bu endüstride hiçbir memleket İsviçreyi geçememiştir. Amerika dünyada en çok saat yapan memlekettir, fakat aynı zamanda dışarıdan en çok saat alan da gene odur. Aldığı saatler hep isviçre saatleridir. Yüksek kaliteli olan bu saatler Amerikada pek makbuldür.

— Bu hallere göre İsviçre zengin bir memleket olmalı.

— Öyledir. İsviçre dünyanın en zengin memleketlerinin başında sayılır. Avrupanın en mühim banka merkezlerinden biri İsviçredir. Halkın kazancı, yaşama seviyesi yüksektir. Başkent Bern, Zürih, Basel, Cenevre, Lausanne Avrupanın en temiz, en güzel şehirleri arasında sayılır. Memleketin idare işleri, yaptıkları saatler gibi, son derece rahat, sessiz ve muntazam işler. İsviçrede halktan orta okulu bitirmemiş kimse yoktur. Memleketin kültür sevîyesi yüksektir.

— İsviçre üniversitesi hangi şehirdedir?

— İsviçre üniversitesi yoktur, İsviçrede üniversiteler vardır: Dört buçuk milyon nüfuslu memlekette beş üniversite ile bir de, benim okuduğum, Zürih Federal Yüksek Teknik Okulu vardır ki, Avrupanın en iyi teknik üniversitesi sayılır. Milletlerarası Kızılhaç Teşkilâtının merkez bürosu ile Milletlerarası Posta ve Telgraf Birliğinin

İsviçre'nin belli başlı endüstrisi saatçilliktir. Yukarıda bir saatçi ustası görüyorsunuz. Solda İsviçre'nin sayfiye yerlerinden biri olan Zürih gölü.

Güney İsviçre'de bazı köylüler geleneklere uyarak eski usullerle harman yaparlar.

merkez bürosu bu memlekettedir.

— Pekiyi dayıcığım, İsviçrenin bu derece ileri ve zengin bir memleket olmasının sizce sebebi nedir?

— Bence değil, herkesçe bunun başlıca sebepleri şunlardır: İsviçreliler hürriyete bütün gönülleri ile bağlı, haklarını korumağa son derece azimli insanlardır. Memleketlerini öz anaları gibi severler. Küçük yaşlarından disipline, metodla çalışmağa alışmış insanlardır ve çok çalışkandırlar. En iyi saat yapan İsviçreliler vaktin değerini de başka milletlerden daha iyi bilirler. Orada zaman israfı yoktur. Para israfı da yoktur. Her şey ölçülü, hesaplıdır. Şunu tekrar edeyim ki, İsviçre her şeyden önce bir hürriyet memleketidir. Başka yerlerde zulümden, haksızlıktan kaçanlar İsviçreye sığınırlar ve o memleket böylelerine kapılarını açık tutar.

İsviçre dünyaya büyük adamlar da yetiştirmiştir. Bunları birer birer saymak uzun olacağı için ben sana yalnız birini söyliyeyim: Pestalozzi. Modern çocuk ve okul terbiyesinin esaslarını 150 yıl önce ortaya koyan bu büyük terbiyeci İsviçrelidir.

Sohbet sona ermişti.

Özcan dayısına teşekkür etti.

A. B.

İnsandan Kuvvetli Böcekler

Çocuğun biri sevinip duruyordu. Jimnastik dersinde birinci olmuştu: 1,50 metre yüksek atlıyor, 18 kiloluk bir ağırlığı da yerinden kaldırabiliyordu. Kimbilir belki de günün birinde olimpiyat şampiyonu olacaktı.

Ne yazık ki, ağabeyi onun sevincini kursağında bıraktı.

— Senin bütün bu yaptıklarını bir pire bile yapar, dedi.

— Saçmalama, hiç öyle şey olur mu?

— Elbette, işte rakamlar. Pire boyunun 100 misli yüksekliğe sıçrayabilir. Yâni bir kıyaslama yapacak olursak senin boyun 1,25 olduğuna göre 125 metre yüksek atlayabilmen gerekir. Yâni Beyazıt kulesinin bir buçuk misli kadar.

Kuvvete gelince: Bir sinek gücü kadar bile değil. Hani iri yapılı vücudu mavimsi sinekler vardır, onlar bazan kendi ağırlıklarının 170 mislini taşıyabilirler. Yine bir kıyaslama yapacak olursak, senin 4000 kilodan fazla ağırlık kaldırman gerekir. Kendi ağırlıklarının yüzlerce mislini çekebilen başka böcekler de vardır.

Küçük çocuk böceklerin bu rekorları karşısında şaşırıp kaldı.

Ormanda Balık Avı

EVVEL zaman içinde, kalbur saman içinde çok fakir bir çiftçi vardı. Bir gün küçücük tarlasını kazarken içi altın ve kıymetli taşlarla dolu bir sandık buldu.

— İşte Allahın verdiği büyük bir nimet! diye sevinçle bağırdı. Ama kimse görmeden bunu nerede saklıyabiliriz? Eğer şatonun sahibi duyacak olursa, hepsini elimizden alır.

Gece olunca karısiyle beraber altınları avluda bir yere gömdü. Ama karısının boşboğaz olduğunu bilen adamcağız, kadın pınardan su getirmeğe gidince, bir köşeye oturup kendi kendine:

— Karım övünmeği o kadar çok sever ki, daha şimdiden bütün köy sırrımızı öğrenmiştir, diye söylendi.

Sonra kalkıp sandığı gömdüğü yerden çıkarttı ve bir tarlaya götürüp bir ağacın altına gizledi.

Kadın pınardan döndüğünde çiftçi asık bir suratla:

— Yarın gün ağarınca ormanda balık avına çıkacağız, dedi.

Karısı ormanda balık ne gezer diye şaştı kaldı ama, kocasına bir şey söylemedi

Ertesi sabah gün ağarmadan kurnaz çiftçi erkenden yola düzülüp, bir arkadaşından bir kilo balık, fırından da küçük şekerli çörekler satın aldı. Yolunun üstüne çıkan bir tavşanı da yakalayıp öldürdü.

Sonra doğruca ormana koştu; yerde bir köşeye balıkları bıraktı, başka bir köşedeki ağaç dallarına da çörekleri astı. Ölü tavşanı oltasının ucuna takıp küçük dereye sarkıttı.

Ormana gittikleri zaman kadın bir de ne görsün? Bir köşede çeşit çeşit balıklar, başka bir köşede ise ağaç dallarından çörekler sallanıyor. Kadıncağız hayretle:

— Hiç ömründe ağaçtan çörek sallandığını görmüşmüydün? diye sordu.

Çiftçi ise gördüklerine hiç şaşmıyordu:

— Neden olmasın, dün gökyüzünden çörek yağdı. Bir kısmı da bu ağacın dallarına takılıp kalmıştır, dedi.

Kadıncağız sevinç içinde yerden balıkları, ağaçtan da çörekleri topladı. Sonra az gittiler, uz gittiler bir dere kenarına vardılar. Çiftçi:

— Bu sabah oltamı dereye sarkıtmıştım. Bakalım bir şey takılmış mı? dedi.

Oltayı çektiğinde kadıncağız yine şaşırıp kaldı. Oltada bir tavşan sallanıyordu.

Böylece hayretler içinde kalan kadıncağıza çiftçi:

— Tavşanların balık gibi derede yaşadığını hiç duymamış mıydın? diye çıkıştı.

Eve varınca karısı ormandan topladıklariyla güzel bir sofra hazırladı.

Günler geçti; çiftçinin kulağına defineye ait sözler yavaş yavaş çalınmağa başladı. En nihayet bir gün de karısıyla beraber kendini şato sahibinin önünde buldu.

Adam:

— Sen bir define bulmuşsun, dedi, nereye sakladın?

Çiftçi:

— Böyle bir şey yok efendim, diye cevap verdi. Ben define filân bulmadım.

— Yalan söyleme.. Karın herkese anlatmış.

Çiftçi bu sözleri duyunca hayret etmiş gibi görünerek:

— Siz karımın sözlerine inandınız mı? Zavallının aklından zoru vardır, dedi.

Kadın bunu işitince o kadar kızdı ki:

— Definenin avluda gömülü olduğu da yalan mı? diye haykırdı.

Bunun üzerine şato sahibi kadına defineyi ne zaman bulduklarını sordu. O da:

— Ormanda balık tutup, derede tavşan avladığımız; ağaçlardan da çörek topladığımız günden bir gün evvel, diye cevap verdi.

Bu sözleri işiten şato sahibi kadının gerçekten deli olduğuna inandı, fakat her hangi bir ihtimale karşı çiftçinin avlusunu karış karış aratti.

Ne define, ne de altın bulabildi. Böylece akıllı çiftçi ömrünün sonuna kadar altınlarıyla rahat ve uzun bir ömür sürdü.

A. R.

UÇURTMANIN HİKÂYESİ

UÇURTMANIN ilk defa nasıl başladığı hakkında çok çeşitli söylentiler vardır. Bazılarına göre, bundan yüzlerce yıl önce, Malaya yerlileri çok büyük ağaç yapraklarını, sarmaşık dallarına bağlıyarak uçurmuşlardır.

Halbuki başkaları da uçurtmanın, daha milâttan önce, yani en azından iki bin yıl önce Çinde icad edildiğini ileri sürerler. Çinliler ve Koreliler ilk uçurtmayı kendilerinin yaptığını söylerler. Herhalde uçurtmanın gerçek başlangıç tarihi kesin olarak bilinememektedir.

ADAM UÇURAN UÇURTMALAR

Uçurtmaları insanlar uçurur. Fakat bazı insanları da, uçurtmaların uçurduğu olmuştur. 19. yüzyılın başlarında George Pocock adlı bir adam uçurtmaların insanları havalandırabileceği, bu suretle kazaya uğrayan vapurlardaki gemicileri kurtarmanın mümkün olduğunu düşünmüştür.

Pocock düşüncesini hemen tatbik ederek insan taşıyacak büyüklükte bir uçurtma yapmıştır. Bu uçurtma bildiğimiz uçurtmalar gibi idi; tek farkı çok büyük olmasıydı. Uçurtmanın dört tarafına bağlı kalın iplerin ucuna bir iskemle bağlanmıştı. Pocock tecrübeyi doğrudan doğruya kendi kızı üzerinde yaptı. Güzel bir bahar günü onu uçurtmanın iskemlesine oturttu. Sonra oğluyla birlikte büyük uçurtmayı havalandırdılar. Kız ilk önce biraz korktu, ama sonradan:

— Aman ne güzel, ne güzel, diye bağırmıya başladı.

Yere inince de sanki bulutların üzerinde dolaşıyormuş gibi olduğunu söyledi.

SAVAŞTA UÇURTMA

İzciliğin kurucusu Baden-Powel'in kardeşi de insan taşıyan uçurtmaların savaşta faydalı olacağına inanmıştı. Onun yaptığı kutu uçurtmaydı. Bu uçurtmanın ucuna bir sepet bağlanmıştı. Sepetin içinde gözcü duracaktı. Yüzbaşı Baden-Powel daha sonraları bir büyük uçurtma yerine, sepeti, bir-

birine bağlı altı tane küçük uçurtmaya bağladı. Denemeler başarılı oldu. Kendisi de bu uçurtmaya bindi. Baden-Powel'in uçurtmasından İngilizler Güney Afrikadaki savaşta faydalandılar.

İkinci Dünya Savaşında, Müttefikler, Nazi denizaltılarını gözetlemek için; bir çeşit helikopter uçurtma kullanmışlardır. Bu uçurtmaların tepesinde bir pervane bulunuyordu. Bir gemiden uçurulan uçurtmadaki gözcü çok uzakları görebiliyor, halbuki uçurtma küçük olduğundan düşman farkedemiyordu.

İNSANLIĞA FAYDALI UÇURTMALAR

1849 yılında Niyagara üzerinde bir köprü yapılması düşünülmüştü. Halbuki nehirdeki akıntı o kadar şiddetliydi ki, karşı sahile bir halat atmıya bile imkân yoktu. İki sahil arasına halat germeden de köprü yapılamazdı. Mühendislerden biri ilk halatı bir uçurtma vasıtasıyla karşıya ulaştırmayı teklif etti. Bütün o civarda oturan çocuklar dört elle işe sarıldılar. Sonunda, çocuklardan birinin uçurtması bu işi başardı.

Fakat uçurtmayı en faydalı bir şekilde kullanan Benjamin Franklindir. Fraklin binaları yıldırımdan koruyacak bir çare bulmak istiyordu.

Bu düşüncesini bir uçurtma yardımıyla denemeye karar verdi. Uçurtmanın ucuna bir anahtar bağlıyarak fırtınalı bir günde uçurdu. Kendisi kapalı bir yerde duruyordu. Uçurtma yükselince bulutlarla anahtar arasında bir elekrik akımı oldu. Yani uçurtmaya yıldırım düştü. Bu sayede ilk paratoner bulunmuş oldu.

UÇURTMA ve UÇAKLAR

Uçaklar da uçurtmaya çok şey borçludur. İlk uçağı yapan Orville ve Wilbur Wright adlı iki Amerikalı kardeş uçurtmaya çok meraklıydı. Büyük bir kutu uçurtması yaparak içine binmeyi düşündüler. Tecrübeleri başarıyla sonuçlandı. Bunun üzerine bu uçurtmaya bir motor ve pervane takmayı akıl ettiler. Böylece 1903 yılında ilk uçağı uçurdular.

Uçağın icadından önce, uçurtma vasıtasiyle, fotoğraf makineleri havaya uçurularak, yüksekten resimler de çekilmiştir.

Uçurtma işinde yine Çinliler daima baştadır. En çeşitli uçurtmalar onlarda görülür. Bunların başında canavar uçurtmayı sayabiliriz. Kimin evinde bir çocuk doğarsa o da balık uçurtma yapar. Kısacası küçük büyük bütün Çinliler uçurtmayı çok severler. Japonlar da onlardan geri kalmaz.

Bastı - Bacak ile Beyaz Kedi

VAKTİYLE bir kıralın Mavi - Tuğ, Yeşil - Tuğ ve Bastı - Bacak adlı üç oğlu vardı. Büyükle ortanca, boylu boslu, gürbüz, yakışıklı delikanlılardı. Bu yüzden «küçük dağları ben yarattım» gibilerden davranır, küçük kardeşlerini beğenmezlerdi. Oysaki Bastı - Bacak akıldan yana ağabeylerini cebinden çıkarırdı.

Bir gün kıral, üçünü de yanına çağırıp :

— Artık yaşlandım, ölmeden birinize tahtımı bırakmak istiyorum, dedi.

Mavi - Tuğ, en büyük oğul olduğu için tahta geçmek kendinin hakkı olduğunu söyledi. Ama kıral :

— Ben haklarınızdan çok memleketimin saadetini düşünüyorum, dedi. Hanginizi daha becerikli bulursam tahtıma onu oturtacağım. Buraya en güzel prensesle, en güzel dört atla koşulu en güzel arabayı getiren varjsim olacak.

Üç kardeş beraberce saraydan çıkıp yola düzüldüler. Epey yürüdükten sonra bir üç yol ağzına geldiler. Mavi - Tuğ :

— Büyüğünüz olduğum için yol seçmek bana düşer, dedi, sağ yandaki yoldan yürüdü.

Yeşil - Tuğ ortadaki yolu seçti. Bastı - Bacak ister istemez üçüncü yoldan yürüdü. İşini bitiren, ayrıldıkları üç yol ağzına gelerek kardeşlerini bekliyecekti.

Bastı - Bacak hem yürüyor, hem kendi kendine konuşuyordu :

— Hangi prenses varır bana... Gücüm yok ki at araba sahibi olayım... İyisi mi, saraya döneyim; ağabeylerim yarışadursunlar.

Hem söyleniyor, hem yoluna devam ediyordu. Sonunda bir ormana daldı. Ormanda gecelemeğe hazırlanırken ufak bir düzlükte yıkık bir kulübe gördü. «Sahibi kim olursa olsun, beni bu saatte dışarı atıp vahşi hayvanlara yem etmez!» diye düşündü, içeri girdi. Baktı ki, kulübede canlı yaratık namına beyaz bir kediden başka kimse yok... Kedicik de pek şirin şeydi; kulakları sivri, burnu pespembeydi. Arka ayakları üstünde oturmuş, dışardaki su birikintisinde keyiflenen dört iri, çirkin kurbağayı seyrediyordu.

Ortalık kararınca Bastı - Bacağa bir gariplik çöktü. Taht ve taç eline geçmediğine üzülmüyordu; babaları ölünce ağabeylerinin onu hırpalamasından korkuyordu. Artık saraya dönmemeğe karar verdi. Tam o sırada ayaklarına sıcak bir şeyin dokunduğunu hissetti. Beyaz kedicik ona sokulmuş, kucağına atlamak istiyordu. Bastı - Bacak kar gibi beyaz, kadife gibi yumuşak tüyle-

[illegible] okşadı. Hayvancık bu okşamalardan cesaret alarak delikanlının dizlerine atladı. Zümrüt gibi parlıyan iri [illegible] gözlerini onunkilere [illegible]:

— Niçin bu kadar kederlisin Prens? diye sordu.

Bastı - Bacak durumu anlattı. Beyaz kedi:

— Tahta oturmağa senin de hevesin var tabiî, dedi.

— Yoo, hiç hevesli değilim güzel beyaz kedicik. Levent gibi boylu boslu, yakışıklı ağabeylerim varken bana sıra gelmez ki.

— Öyleyse tasan ne?

— Mavi - Tuğ'la Yeşil - Tuğ'dan korkuyorum. Tahta hangisi geçerse geçsin öldürür beni.

Beyaz kedi başını Bastı - Bacağın koluna sürtüyor, bir yandan da konuşuyordu:

— Yarın saraya döneceksin Prens. Ama beni de, şu dışardaki dört kurbağayı da beraber götüreceksin. Beni kucağına alıp kurbağaları da ocağın altındaki eski torbaya koyacaksın. Yola çıktığımız zaman karşı tarafta göreceğin ceviz ağacından ilk düşen cevizi yerden alarak cebine atacaksın.

— İyi ama babamın emrini yerine getirmeden nasıl dönerim? Hem ağabeylerimle buluşacaktık...

— Söylediğimi yapacaksın Prens. Dinle: Kıral babanın huzuruna çıkınca deminki gibi, tüylerimi sever okşarsın. Kurbağaları torbadaki kaşağiyle tımar eder, cevizi parmaklarınla ezersin. Ağabeylerin de işlerini bitirdiler, üç yol ağzında seni bekliyorlar.

Bastı - Bacak orman kulübesinde geceledikten sonra beyaz kedinin dediklerini yaparak yola çıktı. Üç yol ağzında gerçekten ağabeyleriyle birleşti. Ama onları görünce kendi halinden bayağı utandı.

Mavi - Tuğ dört siyah at koşulu ışıl ışıl gümüş bir arabaya kurulmuş, yanında kuzguni siyah saçlı, mehtaplı bir gece gibi güzel bir prensesle oturuyordu.

Yeşil - Tuğ'un arabası som altından, atları kırdı. Yanındaki prensesin saçları olgun başaklar gibi pırıl pırıldı... O da güzelliğiyle masal perilerini andırıyordu.

İki kardeş, koltuğunda bir kedi, sırtında eski bir torbayla onlara doğru ilerliyen Bastı - Bacağı görünce kahkahalarını tutamadılar. Yaya yürüdüğü için saraya onlardan sonra varan Bastı - Bacakla saray uşakları bile gizliden gizliye eğlendiler. Halini gören kıral ifrit kesildi:

— Şanlı soyumuzu rezil etmek için mi böyle yapıyorsun oğul! diye çıkıştı.

Bastı - Bacak ses çıkarmadı. Beyaz kedinin dediklerini yapmağa başladı. Hayvancığın sırtını okşadıktan, dört kurbağayı torbadan yere bıraktıktan sonra cebinden çıkardığı cevizi parmaklariyle kırdı. O anda hava güneşli olduğu halde ortalık birdenbire karardı, korkunç bir gök gürlemesi duyuldu. Ceviz, Bastı - Bacağın parmakları arasından yere düştü, büyümeğe başladı, sonunda elmaslarla, kıymetli taşlarla kaplı bir araba şeklini aldı. Dört kurbağa da önce tavşan, sonra köpek, daha sonra dana kadar irileşip heykel gibi birer güzel kula at oldular, elmaslı ara-

— Sonu 50. sayfada —

DEV KİTAP, CÜCE KİTAP

Dünyada olmayan şey yok. Şimdiye kadar birçok konularda türlü acayiplikler duymuşsunuzdur.

Acaba kitaplar hakkında da bir şeyler duydunuz mu?

Bazı kitaplar, şüphesiz daha çok eskiden yapılanlar son derece büyük boyda oluyordu. Bunlardan biri milyarder bir Amerikalının kütüphanesindeydi. Kitap bir adam boyundaydı. Bakırla ciltlenmişti, ağırlığı da 60 kilo idi. Üç ayrı kilidi, tabiî, kilitlerin de ayrı ayrı anahtarları vardı. Bu sayede kitabı herkesin karıştırması önlenmiş oluyordu. Kitabın içindeki yazıların büyüklüğü de ona göreydi. Harflerin boyu bir santimetreyi geçiyordu. Peki bu büyük kitap ne kitabıydı acaba? İçinde tanınmış bir filozofun eserlerinden seçmeler vardı.

Bunun aksine cüce kitaplar da vardı. Meselâ yedi ciltlik bir eseri düşünün. Bu serinin yedi cildi de o kadar küçüktü ki, hepsini bir yumurtanın içine sığdırmak mümkündü. Mümkün değil diyorsunuz galiba. Demeyin. Bu kitaplar gerçekten vardır. Bunlardan biri İngiliz şairi Shakespeare'in bütün eserlerini kaplamaktadır. Almanyada da çok küçük bir İncil basılmıştır. Bu İncil bir ceviz kabuğunun içine sığmaktadır.

Memleketimizde de hemen hemen aynı küçüklükte mushaflar basılmıştır.

KARAGÖZ OYNUYORUZ

Büyük Acımız

Karagözcük — Babacığım, İzmit felâketi hiç aklımdan çıkmıyor.

Karagöz — Hangimizin aklından çıkıyor ki oğlum.. Millî felâketler böyledir. Onlarla bütün millet yaslanır. Küçük büyük herkes o acıyı paylaşır. İzmit körfezinde yok olanlar büyük Türk ailesinin kayıplarıdır. Onun için hepimizin yüreği sızlıyor.

Karagözcük — Hele babacığım, o öğrencilere çok acıdım. Daha ömürlerinin başlangıcında böyle birden tepeden inme yok oluvermek ne acı...

Karagöz — Sorma yavrum, sorma..

Karagözcük — DOĞAN Kardeş de İsviçre'de böyle bir kazaya kurban gitmişti değil mi babacığım ?

Karagöz — Evet oğlum, o da 1939 yılının 10 nisanında bir pazartesi günü, arkadaşlarıyle beraber bir kır gezintisine çıkmıştı. Bir dağın yamacındaki yolda güle oynaya yürüyorlardı. Bahar güneşi bütün tabiatı neşeye boğmuştu. Kuşlar cıvıldaşıyor, renk renk dağ çiçekleri, taze yapraklı ağaçlar, yeşil sürgünlü çamlar sanki keyiflerinden salınıp oynaşıyorlardı. Kelebekler, arılar, böcekler, kuzular, danalar, inekler, kısaca bütün canlılar hep birlik olup baharı kutluyorlardı. İşte, böyle günlük güneşlik keyifli bir anda, gövdesinden kopan bir dağ parçası kudurmuş bir canavar hışmiyle bu yavruların üstüne saldırdı. Ve on birini de göz açıp kapamaya vakit bırakmadan ağzına alıp sömürüp sürükledi. İşte böyle oğlum, bir varmış, bir yokmuş buna derler. Bu, biri dağ başında, biri denizin ortasında geçen iki kazada kaybolan çocukların talihleri arasında ne acı bir benzeyiş var, değil mi yavrum ?

Karagözcük — Bari, Doğan Kardeş, bu kardeşlerin hâtıralarını yaşatmak için bir şeyler yapsa.

Karagöz — Sen onu hiç merak etme yavrum. Haber aldığıma göre, gelecek sayıda İzmit Körfezinde kaybolan kardeşlerin hâtırasını yaşatmak için bazı hazırlıklar yapıyormuş.

Karagözcük — Aa, buna çok sevindim babacığım.

Karagöz — Hiç doğan Kardeş talih kardeşlerini unutur mu ?

Karagözcük — Şimdi onlar gökte buluşmuşlar, sar-

— Arkası 50. sayfada —

SON MEKTUP

«Üsküdar vapurunda bo. ğulan öğrencilere»

Azgın suların kucağında
Can veren öğrencilerim.
Sizdiniz beni hayata bağlıyan
Ayağım, elim.
Sınıfta boş kaldı yeriniz,
Kulağımda sesleriniz,
Ağlamanız, gülmeniz,
Masal oldu şimdi hepsi.
Nasıl kudurdu körfezin denizi ?
Nasıl çekti derinliklerine sizi ?
Denizde yumdunuz
Deniz gözlerinizi.
«Günaydın» diyecektiniz tatil dönüşü,
Karşımda yepyeni bir yüzle
Haykıracaktınız İstiklâl Marşımızı
Bütün kuvvetinizle.
Gülüşler donup kaldı dudağınızda,
İşte gidiyorsunuz,
Sizi kollarına sarmış bayrağımızla.
Konuşmağa varmıyor dilim,
Kırıldı kolum, kanadım,
Canım öğrencilerim.

Yüksel ERKEKLİ

HAYVAN DOSTLARI

HEYECANLI BİR HİKÂYE

ALLAN, sicim gibi yağan yağmura, pardesüsünü savuran rüzgâra karşı olanca hızıyla bisikletini sürüyordu. Her zaman, arkadaşı Dick ile kendi evi arasındaki bir saatlik mesafe, ona çok zevkli gelirdi. Ama bu gece ansızın bastıran sağnak onu şaşırtmış, arkadaşında kalmadığına pişman etmişti. Artık, yolu yarıladığı için de geri dönmesine imkân yoktu.

Her halde yolun kaygan oluşundan mıdır, nedir, Allan birden bisikletin altından kaydığını hissetti. Bir anda gidonlar elinden fırladı, kendisi de yere yuvarlandı. Zifir gibi karanlıkta bisikletin bir yere çarptığını duydu.

Hiçbir yeri incinmemişti ama, üstü başı çamur içindeydi. Düştüğü yerden kalkıp, annesiyle babasının kendisine doğum günü hediyesi olarak verdikleri yepyeni bisikletini, parçalanmış bir halde alçak bir duvarın dibinde buldu

— Ne aksilik, diye söylendi. Bisikleti burada bırakıp, eve yürümekten başka çare yok !...

Evleri epeyce uzaktaydı. Henüz yüz metre kadar gitmişti ki, geldiği yoldan bir motör sesi duydu ve bir kamyonun farları karanlığı aydınlattı. Kamyon yanına gelince şoför durduğu yerden seslendi :

— Hey orada ne duruyorsun, gel ben seni istediğin yere götüreyim.

Şoförün ikinci defa seslenmesine zaten lüzum yoktu. Allan hemen koştu ve başından geçenleri anlatmağa başladı.

Şoför çok iyi, babacan bir adamdı. Dolambaçlı yolda ilerlerken, Allan kamyonun ne yük taşıdığını merak edip sordu :

— Binlerce lira değerinde tütün balyaları... Ey şimdi ne oluyor ?

Bu suali şoför kendi kendine sormuştu. İlerde karanlığın içinde kırmızı bir lâmba onları durdurmak için sallanıyordu.

Farların ışığında bir adamın kendilerine doğru geldiğini görerek durdular.

— Geçeceğiniz yolda büyük bir çukur açıldı. Şimdi soldaki yoldan gidip sonra sağa dönün.

Adam, şoförün yanında oturan Allan'ı görünce kederli bir sesle ilâve etti :

— İyilik yapıyorsun ha ! Keşke ben de seninle gelebilsem. Ama sabaha kadar vazife başında bulunmam lâzım.

Kamyon yolunu değiştirip dar yola saparken şoför :

— Eksik olma, sağ ol, diye seslendi.

Henüz yüz metre gitmemişlerdi ki, yollarını yere yıkılmış bir ağacın kapattığını görmesinler mi ? Hemen fren yapıp durdular.

— Şoför in aşağı !

Ses karanlığın içinden gelmişti ama Allan, hayal meyal, bir gölgenin yolun kenarından kendilerine doğru ilerlediğini seçti. Şoför kamyondan aşağıya inerken Allan büzüldüğü köşeden sessizce sıyrıldı. Görünmemeğe çalışarak oturduğu yerden kamyonun arkasına kaydı, tütün balyalarının arasına saklandı.

Bir ses :

— Holt'a öbür kamyonu getirmesini söyleyin ! diye emretti.

Allan saklandığı balyaların arasından, başka bir kamyonun arka arka gelerek kendilerine yanaştığını gördü.

Çetenin başı olduğu anlaşılan adam :

— Her şey tamam, artık yola koyulalım, dedi.

Haydutlar birbirleriyle konuşmaya daldıkları bir sırada Allan sessizce diğer kamyona kaydı. Az sonra motörün işlediğini ve karanlıklara doğru yol aldıklarını anladı.

Çalınmış eşya yüklü kamyon tahminen yarım saat sonra durdu. Ağır bir kapının kayarak açıldığı ve kamyonun biraz ilerledikten sonra, yeniden kapandığı işitildi.

— Her iş yolunda mı ?

Anî bir irkilmeyle kendilerini tuzağa düşüren gece bekçisinin sesini tanıdı.

— Geri dönüp elbise değiştirdim. Ne kadar da ıslanmışım. Şoförün yanındaki çocuğu önce arkadaşı sandım.

Çete başı :

— Hangi çocuktan bahsediyorsun ? diye sordu.

— Şoförün yanındaki çocuk.

— Biz çocuk filân görmedik. Her kim ise bir ara kaçıp saklanmıştır.

Sonra çete başı ilâve etti:

— Belki de denklerin arasına saklanmıştır, iyice arayın

Kamyonun menteşeli kapağı açılırken, Allan kalkıp dışarıya atladı ve Holt'un omuzuna bir tekme atarak, yandaki merdivene doğru koştu. Tam yaklaşıp kapıyı açıyordu ki, arkasından bir el onu omuzlarından kavradı :

— Casusluk ha ! Wilson bunu yukarıdaki odaya kilitle, sonra hesaplaşırız !

Bir dakika sonra Allan bir odadan içeri itilip kapının üstüne kilitlendiğini işitti. İşte şimdi haydutların eline düşmüştü.

Gözleri karanlığa alışınca eski eşyalarla dolu bir tavan arasında olduğunu gördü. El yordamiyle etrafı araştırırken tavanın içine doğru kıvrılan sağlam bir ip buldu. Dikkatle bakınca bu yerin bir çan kulesi olduğunu anladı. Her halde burası eski bir okul binasıydı. Haydutlar da, kira ile ardiye olarak tutmuşlardı. Her ne olursa olsun, birdenbire aklına gelen plânı tatbike koyuldu.

Mümkün olduğu kadar sessizce eşyaları kapının arkasına yığdı ve çan kulesinden aşağıya sarkan ipe iki eliyle sarıldı. Gecenin sessizliği içinde çan sesi yankılar yaparak çalmağa başladı.

Dışardakiler önce kapının tokmağını zorladılar, sonra kapıyı kırmak için abandılar. Allan kapıya yığdığı yüklerin devrildiğini işitince ipe tırmandı ve çan kulesine vardığı zaman, ipi arkasından yukarı çekti. Aşağıdan bir ses :

— İn aşağı, yoksa seni vuracağım, diyordu.

Kuleden bakınca yakın evlerin pencerelerinde ışıkların yandığını gördü. Aşağıdan Holt'un sesi :

— Bütün köy halkı buraya gelmeden biz eşyalarla kaçalım, diyordu.

Allan onların garaja doğru gittiklerini duydu. Bir dakika içinde kulenin penceresinden fırlayıp damdan, su borularından aşağıya kaydı. Var gücüyle garaja koştu, yerden bir demir parçası kavradı ve kamyonun motörüne olanca hızıyla tekrar, tekrar vurmağa başladı. Derken başına ağır bir şeyin indiğini hissetti ve bir anda her taraf karanlığa gömüldü.

Gözlerini açtığı zaman, kendini evinde başı sargılar içinde yatakta buldu. Babası gülümsiyerek :

— Bir daha, tek başına haydut çetesiyle çarpışmağa tövbe etmişsindir, diyordu.

— Çanı çalan sen miydin ?

Allan, başını evet diye salladı.

— Aferin oğlum, iyi bir iş yaptın. Senin sayende kaç zamandır polisi uğraştıran büyük bir hırsız çetesi yakalandı.

Ertesi gün iyi kalpli şoför onu ziyarete geldi. Cesaretinin mükâfatı olarak şirketinin, parçalanan bisikletinin eşini ona hediye ettiğini bildirdi.

Allan hem kahraman olmuş, hem de yeni bir bisiklete kavuşmuştu.

TERMOMETRE BÖCEKLER

Önümüz yaz. Artık kırlara çıkmak, temiz hava ve güneşten bol bol faydalanmak hepimizin en büyük düşüncesi. Bu arada bazı kardeşler hayanın sıcaklığını merak edebilirler. Dışardaki sıcaklığı öğrenmek için termometre kullanmaya hiç lüzum yoktur. Meselâ kırlarda sık sık görebileceğiniz bir yeşil çekirgeye dikkat edin. Eğer sadece sıçrıyorsa sıcaklık 4 dereceden az demektir. Bu çekirgeler sıcaklık 8 dereceyi bulunca uçar, 16 derecede de öterler.

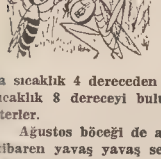

Ağustos böceği de aynı şekildedir. 8 dereceden itibaren yavaş yavaş ses çıkarmağa başlar. Fakat 8 ilâ 29 derece arasında her yarım derecede bir sesinin yüksekliği artar.

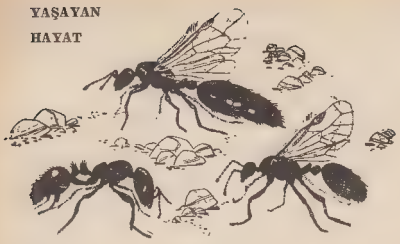

Karınca Dünyası

BİR karıncayı dikkatle incelediğimiz zaman onun birbirine eklenmiş üç kısımdan meydana geldiğini görürüz. Öndeki kısımda baş, ortadakinde göğüs, en büyük parça olan arkada ise karın vardır. Karıncalar her türlü yaşama şartına uyabildikleri için dünyadaki toprak mahlûkatının en kalabalık olanlarıdır. Her yer onların yuvası olabilir. Ufak bir tahta parçası, evinizdeki en küçük bir çatlak onlara kâfi gelir. Karıncalar müşkülpesent değillerdir. Arılar, başlıca gıdaları olan poleni bulamazlarsa yaşayamazlar. Halbuki dünyanın her yerinde karıncalar kendilerine türlü yiyecek bulabilirler.

Başlıca gıdaları ölmüş böceklerdir. Eğer böcek bulamazlarsa derhal başka türlü yiyecek yerler. Onların en çok sevdikleri yiyecek, yere düşmüş çürük meyvalardır. Sert kabuklu tohumlardan ziyade yumuşak ve ezik şeyleri severler. Yapraklarla, çiçeğin sapındaki en küçük bir çizikten tatlı bitki usaresi emerler. Çiçekler, ballarını arılara ayırdıkları için, karıncanın yavaş yavaş yaklaştığını hissedince kendilerine göre engeller kurarlar. Bazı çiçekler de yapışkan bir sıvı çıkarıp karıncayı yürütemez hale getirirler. Bununla beraber karınca çiçeğin tatlı usaresini elde edemeyince hiç üzülmez; çünkü onun için o kadar çok gıda çeşitleri vardır ki! Gelin, ölmüş bir güve pervanesini yuvasına taşıyan karıncayı beraberce seyredelim. Pervane, karıncadan yirmi yedi defa daha büyüktür ve her iki tarafında yayılan dik kanatları taşımayı daha da zorlaştırmaktadır. Karınca, yerdeki bitkilerin sapları arasında muntazam bir yol takip edemez. Tıpkı sık ağaçlıklı bir ormanda meselâ bir uçak taşıyan bir adam gibi yükünü bazan yana, bazan havaya kaldırması gerekir. Tabiî bu kolay olmaz. Yuvaya yaklaştıkça kokuyu alan diğer karıncalar arkadaşlarına yardıma koşarlar.

Karıncaların kuvveti vücutlarının uzun olmasından değil, adelelerinin kalın ve kısa oluşundandır. Karınca yükünü sırtında taşımaz. Oradan oraya koşarak bazan iter, bazan çeker, bazan da dikine oturtur.

İşte size ufacık bir dereyi yaprak köprüden aşan karınca ordusu.

Uzun ayaklarını ayırarak tıpkı bir kaldıraç gibi kuvvetle kavrar, iter, çeker ve götürür. Karıncanın bir çifti çekici, bir çifti yardımcı, bir çifti de itici olmak üzere üç çift ayağı vardır. Yeraltından, bir insanın ancak makina kuvvetiyle taşıyabileceği yükün ağırlığında taş kırıntıları çıkarır.

Karıncalar, kazdıkları yuvaların giriş kısmında düşmanlarına karşı korunmak için duvar örerler. Dünyanın en usta tünel kazıcıları olduklarından, yeraltında yumurtaları ve fazla yiyecekleri için kat kat özel ardiyeler ve dehlizler hazırlarlar.

Kendilerini düşmanlarına karşı da çok iyi korurlar. Yuvalarına yumurta yemek için böcek, solucan ve hattâ ufak bir yılan girince, bir kısmı ağızlarında yumurtaları daha aşağı hücrelere taşırken, bir kısmı da düşmanının büyüklüğünü umursamadan korkunç bir savaşa başlarlar. Sonunda düşman yere serilmiştir.

Karıncaların yaşadığı bitmez tükenmez geçit ve hücreler, birkaç bin yaratığı barındırabilecek büyüklüktedir. Topluluklar halinde yaşarlarsa da bir tek kraliçenin yumurtasından çıkmış olduklarından bu topluluk hep akrabadır. Yeni bir kraliçe meydana çıkınca eskisi onunla ölüm savaşı yapmayıp, aynı yuvada yaşamağa devam eder. Fakat çapraz yollardan yuvalarına dönebilmek için bir ailenin aynı kokuyu taşıması lâzımdır.

Ağustosda bazı karıncaların kanatları çıkar. Bunlar yumurtayı hazırlayacak olan kraliçe ile erkek karıncalardır. Sâkin ve berrak bir öğle zamanı bu karıncalar yolculuğa çıkarlar. Uçuş nihayet bulunca erkekler toprağa dökülüp kuşlara veya böceklere yem oluncaya kadar etrafta gezinirler.

Kraliçe de toprağa düşer, fakat tabiat onun kanatlarını kolayca kopacak şekilde takmıştır. Ön ayakları ve çenesiyle kanatlarını koparıp kendisine hizmet eden işçi karıncalardan çok uzakta, yalnız başına işe koyulur. Havadan uçarak geldiği için geri dönmesine imkân yoktur. Kuşlara yem olmamak için, alışkın olmadığı halde çabucak bir yuva kazar ve seksen yedi gün karanlıkta kuluçkaya yatar. Yumurtalar çatlayıp, yavrular meydana çıkınca, yeniden tünel ve hücre kazmaya başlanır.

Karıncalar, diğer böceklere göre daha uzun ömürlüdürler. Kuluçkadan çıkan yavrulara derhal bir iş verilir. Böylece çoğalan topluluğun bir kısmı, kraliçenin toprağa düşmesinden üç sene sonra yeniden kanatlanıp başka yerlerde yuva kurmağa uçarlar.

Siyah karıncanın öldürücü düşmanı kırmızı karıncadır. Kırmızının kokusunu alan siyahlar hemen yuva ağızlarını toprak ve taşla örtmeğe başlarlar. Kırmızı karıncalar ordu halinde hücuma geçmeden evvel izcileri keşfe çıkıp, bir yuva bulunca muazzam bir kütle halinde saldırırlar. Yumurtalarını daha derinlere kaçıran siyahlardan ne kapabilirlerse kapıp, korkunç muharebeye girişirler.

Kırmızı karıncanın başka bir cinsi de üşüşüp hücum ederek kaçırdıkları yavruları, kendi tarzlarında büyütürler. Bunlar eski hallerini unutup yeni hayat şartlarına hemen uyarlar.

Hepimiz bahçemizde sebze yetiştirmekten çok zevk alırız. Bazı karıncalar da şeker ve protein gıdalarını çok veren, bir çeşit bitki yetiştirmeyi bilirler. Dünyada hiç bir hayvan şemsiye (parasol) karınca kadar bitki ile beslenemez.

Karıncalar yeraltı sâkini olduklarından özel bir bitkiyi seçerler. Yeşil yapraklı bitkiler karanlıkta yaşayamadıkları için serin ve nemli yeraltını seven mantar, karıncanın baş gıdasını teşkil eder. Mantarın kökü tıpkı pamuk gibidir ve karınca bunu o şekilde budar ki, mantarın şemsiye kısmı toprağın üstünde gelişemez.

Mantar kökü çok zengin bahçeler meydana getirir. Karıncanın ağzından çıkan kimyevî maddelerle birleşen mantar kökünde, acayip bir bitki yetişir. Karıncalar işte bunu yerler. Yumurtalarını

İşçi Karınca | Kraliçe Karınca | Erkek Karınca

da bu tarlaya yumurtladıklarından, çıkan yavrular kısa bir zamanda zengin bahçeyi sömürürler. Bu mantar pamuğu, karıncanın bereketleştirdiği taze yapraklarda yetiştiğinden, karınca dehlizine bahçeden kestiği yaprakları taşır. Yaprağı sapından şemsiye gibi tutup taşıdığından ismine Şemsiye (Parasol) Karınca denir. Bu bahçenin lezzetli bitkisinin bozulmaması için çok dikkat lâzımdır. Bu sebeple büyük karıncalar bahçeye yaprak kesmeğe dalınca, yavrular yeraltı bahçesinde temizlik ve bahçıvanlık yaparlar.

İnek besleyen karıncalar

Karıncaların pek çok çeşitleri bitki biti (Aphiss) denilen küçük böcekleri besleyip üretirler. Bunu en çok ekin tarlasında bulunan kahverengi karıncalar yetiştirir. Bir çiftçi ineğine nasıl iyi bakarsa, karınca da bu ufacık böceklere o kadar iyi bakar. Bu sebepten Aphiss'e karıncanın ineği denir.

Aphis'ler bitkilerin öz suyunu emerek beslenirler. Bu öz suyun bir kısmı Aphis'in vücudunda bal gibi tatlı bir su haline gelir. Karıncalar bu tatlı usareyi çok severler. Aphis'i hafif vuruşlarla okşayarak sağarlar. Aphis öz suyunun bir kısmını sızdırınca, karınca zevk içinde hemen içip yutar.

Karıncalar, bazan inekleri ni düşmanlardan, ot ve yaprakarla yaptıkları siperlerle korurlar. Kış mevsiminde Aphis yumurtalarını kendi yuvalarında saklarlar. Bahar gelince yumurtaları, bal suyu yapmaları için, açık havaya bitkilerin özlü kısımlarına yerleştirirler.

Ayhan Birand

SİZDEN BİR RİCAMIZ VAR:
Kardeşlerinizi Sevindirelim!.

Geçen yıl olduğu gibi, bu yıl da, Çocuk Bayramında, kimsesiz ve muhtaç kardeşlere hediye edilmek üzere sizden:

1) **Küçülmüş elbise, palto, pardesü, manto, ceket, pantalon, etek, süeter, iç çamaşırı, eldiven, pabuç, terlik, çorap, başlık, kasket gibi giyim eşyanızı.**
2) **Artık kullanmadığınız oyuncaklarınızı.**
3) **Okumadığınız kitaplarınızı ve dergilerinizi** istiyoruz. Geçen yıl dağıtılan hediyelerin ne kadar makbule geçtiğini anlatamayız. Onun için gönlünüzden ne koparsa veriniz. En küçük hediyeler bile büyük sevinçler doğuruyor.

Paketlerinizi 15 Nisana kadar hazırlıyarak okulunuzdan aldırılmak üzere (483640) numaralı telefonla Taksim Verem Dispanseri Sosyal Yardım Komitesi Başkanı bayan Rebia Ergüven'e haber vermenizi rica ederiz.

Hediye veren kardeşlerin adları Doğan Kardeş'de yayınlanacağı için paketlerin içine adınızı ve okulunuzu bildiren bir yazı koymayı unutmayınız. İlginize şimdiden teşekkürler sevgili kardeşler...

BU DA OSMAN, O DA OSMAN

Bu Osman, mendilini daima ya evde unutur, ya kaybeder. Onun için burnu akınca da böyle sümkürür. Herkes de ondan, tabii iğrenir.

Bu Osman ise, cebinde daima temiz bir mendil taşır. Burnu akınca da güzelce mendiline siler. Temiz çocukların, her şeyleri gibi, mendilleri de temizdir.

VAKVAKA
Zavallı yavrucak ?
Ne o yolunu mu kaybettin ?
Ihi, ihi
Sil bakayım gözlerini, evine gotüreceğim.
Burnunu da sil.
Söyle bakayım, evin nerde ?
Bilmiyorum, şuralarda olmalı.
Biraz yurüyünce buluruz.
Güzel eğlence çıktı.
JOE'NUN DONDURMASI
Sus, Vakvaka amca sana alır.
MASI
Şimdi bu yoldan.
Eve mi gidiyoruz ?
Şimdi nereye ?
Şu yola
Şekerci DÜKKÂNI
Geldik mı ?
Koşeyi dönunce
Allaha ısmarladık amca, eve geldik.
1935 BY WALT DISNEY PRODUCTIONS WORLD RIGHTS RESERVED
DISTRIBUTED BY KING FEATURES SYNDICATE

Karaburun'un Zaferi

KARABURUN'un nereden geldiğini bir türlü öğrenemedik. Bir akşam okuldan dönerken, yolun kenarında ayakları yara içinde, bir köpek bulduk. Zavallı belki de bir arabadan düşmüştü. O anda yavru köpeğin ismini bilmeyi o kadar isterdik ki...

Yavru köpeği kucağımıza alarak eve doğru yürümeğe başladık. Birdenbire aklıma çok güzel bir isim gelmez mi? Karaburun. Evet bu ona çok uygun bir isimdi.

Köpeği eve getirdiğimiz zaman babam:

— Bu köpek evde kalamaz, dedi, benim av köpeklerim, cinsi bilinmeyen, kirli, sokak köpeğiyle bir arada yaşayamaz.

O anda evdeki av köpekleri zavallı Karaburun'u iri tırnaklariyle didikleyip, hırpalamağa başladılar. Muhakkak onu korkutmak istiyorlardı.

Hemen köpeği içeri alıp yıkadık. Bir de ne görelim? Karaburun'umuz uzun, bukleli beyaz tüyleri, toz pembe, nemli burnu ile ne kadar güzel bir köpekti.

Babam:

— Bunu da ötekilerin yanına bırakın da birbirlerine alışsınlar, dedi.

İşte asıl dert o zaman başladı. Büyük köpekler şimdi onu hırpalamıyorlarsa da, rahatsız etmekten de geri kalmıyorlardı. En büyük köpek ağır pençesini Karaburun'un sırtına dayamış, onu bir türlü kıpırdatmıyordu.

Babam gülerek:

— Ben size bu küçük köpek büyüklerin arasında barınamaz demedim mi? dedi.

Babam haklıydı. Kasaptan her gün köpekler için iri kemikler alınırdı. Babamın en büyük zevki, kemikleri havaya fırlatıp köpeklerin sıçrayarak onu kapışmağa çalışmalarını seyretmekti.

Cesareti ve çevikliğine rağmen Karaburun bir türlü kendine bir pay ayıramazdı. İki büyük köpeğin, gül fidanları arkasında, iştahla kemikleri sıyırmalarını yere yatmış, yutkunarak seyreder, acı acı inlerdi.

Son zamanlarda babamın av köpekleri, tavşan peşinde koşmaktan çok yoruluyorlardı. Onlar tarlada, çalılar arasında av arkasında koşarken, bizim Karaburun bahçede kendine göre bir yuva bulmuştu.

Babam, yine bir gün köpeklere kemik atınca Karaburun hiç oralı olmadı. Eskisi gibi ne yere yatıp ağladı, ne de ağzı sulandı. Zeki gözleriyle babamın evden içeri girmesini seyretti.

Onun ne kadar akıllı olduğunu bu olaydan sonra anladık. Ani bir sıçrayışla birdenbire yerinden fırladı ve bütün hızıyla çalılığa doğru koştu. Biraz sonra, bir tilki veyahut bir tavşan izinde olduğunu haber veren kısa ve sık havlamaları kulağımıza geldi.

İştahla kemiklerini sıyırmakta olan av köpekleri kulaklarını havaya dikip dinlediler ve yıldırım gibi çalılıklara daldılar. Bundan sonra kurnaz, küçücük Karaburun geri dönüp gül fidelerinin arasındaki kemikleri teker, teker çitin gerisinde bu-

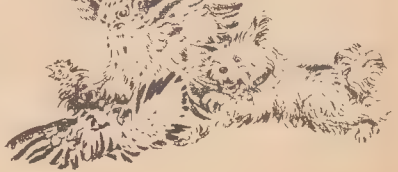

lunan yuvasına taşıdı. Ondan sonra da rahat rahat kemirmiye koyuldu.

Bir müddet sonra yorgun ve aç geri dönen iki büyük köpek, bıraktıkları kemiklerin yerlerinde olmadıklarını hayretle gördüler. Çitin etrafında dolaşıp, Karaburun'un kemikleri sıyırmasını bu defa da onlar seyretmeye koyuldular.

Fakat bu her zaman böyle devam etmedi.

Annemin tavuk kümesine bir baykuş dadanmıştı. Köpekler hiç durmadan tavşan peşinde koştukları için bir türlü baykuşu yakalamak mümkün olmuyordu. Biliyor musunuz, babam kabahati kimde buluyordu? Bütün suç zavallı Karaburun'a yüklenmişti. Bir gün babam sert bir sesle :

— Bu köpeği aldığınız yere bırakın. Elbette ona, sizin gibi sahip çıkacak biri bulunur, dedi.

O akşam aç olmamıza rağmen sofrada hiçbirimizin iştahı yoktu. Yemekten kalkarken bahçedeki erik ağacının altında bir civcivin feryadı yükseldi.

Bahçeye koştuğumuz zaman, ay ışığında gördüğümüz manzara bizi heyecan içinde bıraktı. Baykuş, pençeleri arasında küçücük bir civcivi alıp boğmağa çalışıyordu.

Babam ıslık çalarak av köpeklerini yardıma çağırdı. Fakat köpekler meydanda yoktu. Birden çitin arkasından Karaburun'un fırladığını ve sessizce baykuşun arkasına geçip ensesinden dişleriyle kavradığını gördük. Baykuş, büyük bir gayretle kendini kurtarmağa çabalıyor ama nafile. Zeki hayvan onun arkasından öyle bir yakalamıştı ki, baykuş için ölüm muhakkaktı.

Gece kuşunun tüyleri teker teker dökülmeğe başladı. Bu mücadeleyi heyecanla seyretmekte olan babam :

KIR HAVASI

Sabahleyin erken kalktım,
Günaydın dedim kuşlara,
Böceklere selâm verdim.
Bakır bir tepsi gibi güneş,
Doğuverdi karşıdan.
İçim ürpermelerle doldu,
Aldım başımı yürüdüm.
Bu dere boyu, bu tarlalar,
Bağlar, bahçeler, bostanlar,
Çiçekler sarı kırmızı,
Yapraklar koyu yeşil.
Türkü, cümbüş, gülüş, âhenk,
Sürdü akşama kadar.
Ben de attım kayguları bir yana
Kırın havasına uydum,
Gezdim tozdum.

Hasan Lâtif SARIYÜCE

— Çocuklar artık her şey tamam, dedi.

Sonra eğilip fedakâr hayvanı kucakladı.

Bizler hemen civcivin yardımına koşup, kalbi korkudan küt küt atan yavruyu ana tavuğun yanına koyduk.

Ertesi akşam babam yine köpeklere kemik getirdi. Fakat bu sefer Karaburun'un hissesi ayrılmıştı. Her zamanki gibi, büyük köpeklerin kemiklerini havaya fırlattı. Fakat Karaburun'unkini çitin içine uzatarak yuvasına bıraktı.

Karaburun hemen bir gül fidanının arkasına gitti, iştahla kemiğini kemirmeğe koyuldu.

KUTU MASKELER

Bir kutudan maske yapmak için önce arka kapağıyla alt kısmını kesin. Sonra üst kapağın iki kenarını açın. Şimdi kutuyu tersine çevirip, açtığınız iki kenarı yeniden yapıştırın. Göz deliklerini açmak için, maskeyi birinin yüzüne geçirin ve işaretleyin. Göz delikleri oyulduktan sonra, aynı şekilde burunla ağzı da işaretleyin, ister delik açın, ister boyayın.

Bu şekilde bir palyaço maskesi elde etmiş olursunuz. Gülünç şapka ile kulaklar, kutunun kestiğiniz parçalarından elde edilmiştir. İsterseniz saç da ilâve edin. kulaklarında birer delik açıp, sicim geçirin ve başınızın arkasından bağlayın.

BİRAZ SABREDERSE

Ali — Bana olan 25 kuruş borcunu unuttun mu?

Veli — Henüz unutmadım. Fakat biraz daha sabredersen unutacağım.

HÂTIRA ÇİÇEĞİ

5 santim uzunluğunda ve 1½ santim genişliğinde bir

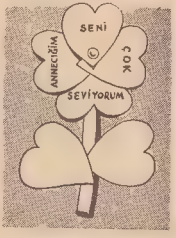

mukavva parçası üzerine yeşil kâğıt kaplıyarak işe başlayın. Sonra en geniş kısmı 1½ santim olan kalb kalıbından 4 tane kırmızı, 2 tane de yeşil kalb kesin. Kırmızı kalblerin sivri uçlarını bir araya getirip yeşil sapın ucuna raptiye ile tutturun. Bu kırmızı kalbler hâtıra çiçeğinizi meydana getirir. Yapraklarını resimde görüldüğü gibi ayırıp her birinin üstüne «Anneciğim seni çok seviyorum» yazın. Sapın orta kısmına da yeşil kalb yaprakları takın. Çiçeğin arkasına bir de çengel ilâve ederseniz, annenizin yakasına takabileceği güzel bir iğne yapmış olursunuz.

★

AVCIYA YARDIM EDİN!..

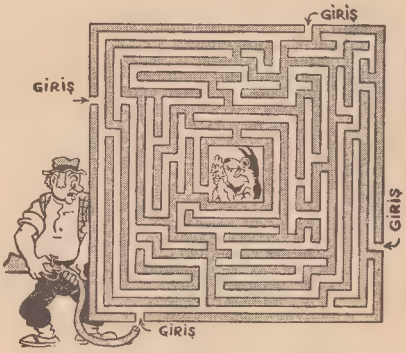

Avcı dayı, horozu boğazlamak üzere bulunan tilkinin yanına gitmek istiyor ama, bir türlü oraya gidecek yolu bulamıyor. Ona tilkiye gidecek en kısa yolu gösterin bakalım!..

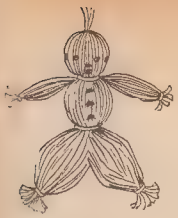

Yün

Bebekler

Bebeğiniz yoksa siz de evdeki kırpıntı yünlerden güzel bebekler yapabilirsiniz. Bunları yapmak için bir miktar sarı ve kahverengi yünle, dört santim eninde ve boyunda bir mukavva parçası, cetvel, makas ve iğne ile işe başlarsınız.

Numaralı resimlere bakarak bebeği yapmağa başlayın. Sarı yünü 26 defa 2 No. lı resimde görüldüğü gibi mukavvaya sarın. Sarmağa alttan başlayın. Sonra 3 No. lı resimde görüldüğü gibi kahverengi yünle sardıklarınızı üstten boğun ve düğümleyin. Kaydırmamağa dikkat ederek yine 3 No. lı resimde görüldüğü gibi alttan yünleri kesin.

Yünü tepeden 1 santim ölçerek 4 No. lı resimde görüldüğü gibi kahverengi yünle sıkı sıkı bağlayın. Sarı yünün her iki tarafından dörder sap alarak birer santimini kesin. Bunlar 5 No. lu resimde görüldüğü gibi bebeğin kolları olacaktır. Baş tarafından 2 santim ölçerek bel kısmını sıkıca bağlayın. Kahverengi yünle gözler, ağız, burun ve düğme işleyerek bebeği tamamlayın. İşte size güzel bir bebek. No. 6.

Erkek bebek için No. 7 de görüldüğü gibi sarı yünü belden iki eşit parçaya ayırın ve uçlarından yarımşar santim bırakarak kahverengi yünle bağlayın. Bunlar bebeğin iki bacağıdır.

Bebeğin yapılması bitince küçük kardeşinize veya bir komşu çocuğuna hediye ederek onu sevindirebilirsiniz.

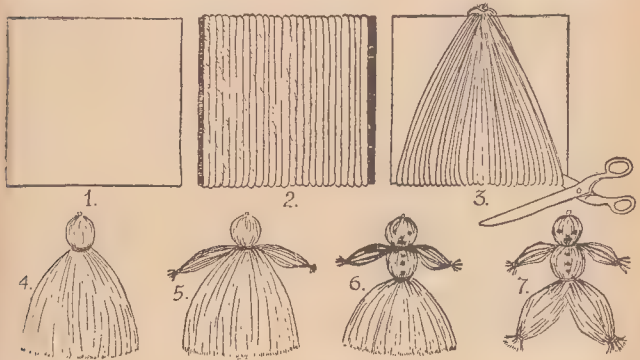

ALEMDAR MUSTAFA PAŞA -4-

Alemdar çok güç duruma düşmüştü. Hemen karar verdi: Yeniçeri ocağından eski arkadaşı bir subayı çağırttı ve harem kadınlarını...

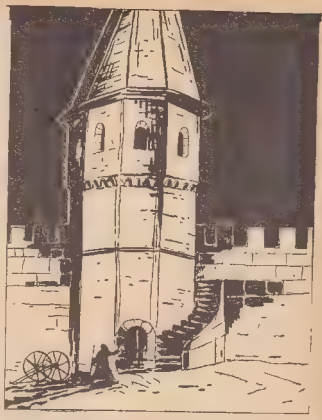

... Onun namusuna emanet ederek oradan uzaklaştırdı. Sonra kendi de bahçenin bir köşesindeki kuleye, zizilee geçti.

Orada yardım gelinceye kadar âsilere karşı dayatacaktı. Fakat çok geçmeden âsiler kuleye hücum ettiler. Kapıyı tuttular. Çatıya çıktılar.

Alemdar âsilerin çatıya tırmandıklarını tavanı delip içeriye gireceklerini anlamıştı. Artık dayanmak faydasızdı. Onların eline düşmektense ..

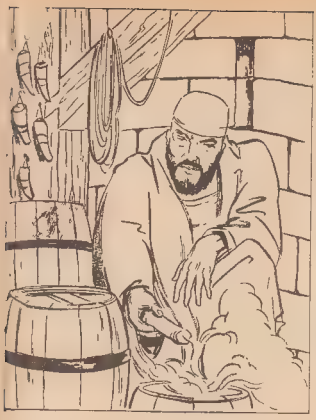

kuleyi uçurup hem onları hem de kendisini öldürmekten başka yapacak şey kalmamıştı. Hemen barut mahzenine indi...

... barut fıçılarını fitilledi. Fakat çıkan dumanlardan bunalarak kendisi de yere düşüp bayıldı. Fitiller yanıp da ateş fıçılardaki baruta değince...

.. korkunç bir patlama bütün o semti şiddetle sarstı. Kule ve yüzlerce âsi havaya uçtu... Birçokları da yerde parçalandı. (16.11.1808)

Bu sırada deniz tarafından yardım kuvvetleri geldi. Fakat çok geç kalmışlardı. Asiler gelen kuvvetleri geri püskürttüler.

Asiler saraya gidip IV. Mustafayı tekrar tahta çıkaracaklardı. Bunu anlıyan Sultan Mahmut II. hemen Mustafanın öldürülmesini emretti.

Emir yerine getirildi : IV. Mustafayı cellâtlar kementle boğarak öldürdüler.

Bu haber âsilere ulaşınca hepsini fena bir korku telâşı sardı. Üzerlerine gönderilen sadık askerler onları surlar dağıttı. Hainler Alemdarın cesedini sur dışında bir hendeğe gömmüşlerdi.

1908 de Meşrutiyetin ikinci defa ilânı üzerine bu yenilik ve ilerilik kahramanı vatan adamının kemikleri Gülhane parkı kapısının karşısında Zeynep Sultan camiinin bahçesine büyük törenle gömüldü.

SON

Doktor Amcaya gelen mektuplar

DOKTOR Amcanın yazılarını bütün kardeşlerimiz seve seve okuyorlar. Çocuklarının sağlığı üzerine titreyen ana babaların da bu yazıları çok beğendiklerini gelen mektuplardan öğreniyoruz. Meselâ, bir baba bizden «Muannit kıl kurtları» hakkında Doktor Amcamızın düşüncelerini soruyor. Doktor Amcanın verdiği cevap şudur :

Bunlar kıl kadar ince, küçük kurtlardır; kalın barsak ve kör barsağa (apandise) yapışık olarak yaşarlar. Gebe dişileri serbest kalıp bilhassa geceleri dışarı çıkmak için makata kadar gelerek tahammül edilmez kaşıntılara sebep olurlar ve vücudun pislik ambarı olan bu kısımlarında yumurtalarlar. Yumurtalar ya ellerle ağıza götürülür, veya don, yatak çarşafları, pijama, entari vesaire üzerinde kalırlar, bu eşyalara dokunan parmaklar, yumurtaları ağıza götürür ve hastalığın bulaşmasına yol açarlar. Hastalık, temizliğe dikkat etmiyen, tırnakları uzun ve kirli olan çocuklarla kalabalık ailelerde sık görülür.

Korunmak için, çarşaflar, çamaşırlar sık sık kaynar su ile yıkanmalı tırnaklar uzatılmamalı, ayrı ve tek yataklarda yatılmalı, eller hiç ağıza götürülmemelidir. Temizlik imandan gelir diye Türkçemizde bir söz vardır. Her yemekten evvel ve sonra elini, ağzını yıkayan, vücut sağlığına, hijiyenik şartlara dikkat edenlerde hastalıklar görülmez.

KIL KURTLARININ TEDAVİSİ

Kıl kurtlarının kökü ancak temizliğe riayetle kurutulur. Muannit vakalarda on gün sabah ve akşam yarım litre kaynamış ve ılıklaşmış suya, ya yarım çorba kaşığı tuz, yahut ta sirke koyup lavman yapılır ve bol bol taze helvacı kabağı çekirdeği yenirse, kurtların sersemliyerek dışarı atılmaları sağlanır. İlâçla tedavisi ancak hekimin tavsiye ve kontrolu ile yapılmalıdır.

Bir anne de : «Çocuğumdaki solucanlara karşı ne yapayım ?» diye soruyor. İşte bu soruya da Doktor Amcanın verdiği cevap :

«Solucanlar, insanın ince barsaklarını pek severler; orada yerleşip beslenirler. Ağzındaki üç etli dudağını barsaklara yapıştırarak, vücudumuza faydası olan besinlerin dörtte üçünü sömürürler, insanı halsiz, kansız, dermansız bırakırlar. Parazit olarak vücudunda solucan taşıyan kimselerde mide, karın ağrısı, baş dönmesi, bulantı, sinirlilik eksik değildir. Solucanlı çocuklar akılca da sağlamlardan daha geridir. Solucanlar geğirmek ve kusmakla ağızdan çıkabildikleri gibi, ufak çocuklarda yumak halinde birleşip barsak ve safra kesesi tıkanmalarına, sarılıklara sebep olurlar.

Erkekleri ortalama 15 - 30 sm. Dişileri 20 - 35 sm. olup günde 200.000 kadar yumurtlarlar. Yumurtalar insan pisliğiyle dışarı atıldıktan 9 gün sonra olgunlaşır, insanlar bu yumurtaları parmak veya diğer tarzda ağızlarına götürecek olurlarsa, ince bağırsakta açılır, içindeki (sürfe) kurtcuk damar yolu ile kalbe, karaciğerlere, nihayet oradaki kıl damarları parçalayarak solunum yollarından boğaza ve oradan da tekrar yutularak mide veya barsağa gelirler. 65 - 75 gün içinde tam olgun solucan haline geçerek vücuda faydalı olan her şeyi emip, insanların bitap düşmelerine sebep olurlar.

KORUNMA

Eller, her zaman gıcır gıcır yıkanmalı, hiçbir zaman ağıza götürülmemelidir. Salatalar, çilek, turp gibi bitki, meyva ve sebzeler yıkanmadan yenmemelidir. Tedavi için de bir doktora başvurmak lâzımdır.

Dr. Kâmran ŞENEL

PAPATYANIN DERDİ

— Aa, bu böyle devam ederse, hiç güneş yüzü görmeden yakında solarım ben .. Hele şu kirazın dalları yapraklanalı büsbütün gölgede kaldım.

Güzel beyaz papatya boynunu güneşe doğru uzatmağa çalışırken söylenip duruyordu. Kertenkele, siyri başını kaldırarak :

— Doğru, dedi. Ben bile yapraklarımın altında dinlenirken, eskisi gibi sıcağı duyamıyorum .

Papatya içini çekti :

— Ne yapayım, toprağın altındaki köklerim beni bırakmıyor. Yerimi değiştiremem ki !.. Keşke böceklerin ve hayvanlarınki gibi, benim de ayaklarım olsaydı !...

Kertenkele biraz düşündü:

— Belki bir çaresini buluruz bunun... diye mırıldandı.

— Ne diyorsun, nasıl ?... Aman çabuk söyle !...

— Arkadaşlarım bana yardım ederlerse, toprağı kazar, ayaklarını kurtarırız. Sen de istediğin yere gidersin.

Kertenkele düşüncesini birkaç arkadaşına açtı. Hep birlikte papatyanın etrafında toplandılar. Yaşlı bir kertenkele şüpheyle başını salladı. Papatya :

— Herkes kendi işini daha iyi bilir kızım ama, dedi, bana kalırsa, olduğun yerde kalman, hakkında daha hayırlıdır. İnsanların bir sözü var : «Taş yerinde ağırdır» derler. Sen de uslu uslu yerinde otur, bir ye, Tanrıya bin şükret !...

İyi terbiye görmüş papatya, ihtiyar kertenkeleye bir şey söylemedi. Sadece güzel beyaz başını büktü, yeşil eteğini hafifçe kabartarak, kederli bir sesle :

— Benim iyiliksever kardeşlerim ! Ölümümü istemezseniz, beni bu güneşsiz yerden kurtarın, dedi.

Gece, ay ışığı altında, kertenkeleler güzel papatyanın etrafında çalışmağa başladılar. Minicik ayaklariyle toprağı hızlı hızlı kazıyorlardı. Papatya yavaş yavaş toprağın hafifletildiğini hissetti. Biraz sonra, köklerini bağlı olduğu yerden kurtarabildi. Sevinçle :

— Hele şükür, kurtuldum ! Sağ olun çocuklar !.. diye bağırdı..

Bahçenin öbür bitkileriyle böcekleri bu işe pek şaştılar. Papatyaya nereye gideceğini, ne yapacağını soruyorlardı.

Papatya hepsine ayrı ayrı selâm vererek :

— Gider gezerim, diyordu.

Kertenkele :

— Sakın ha, pek uzaklara gitme, dedi. Güneşli bir yer bulup oraya yerleş. Biz de sana misafirliğe geliriz.

İhtiyar kertenkele yine bilgiç bir tavırla :

— Ok yaydan çıktı bir kere... diye mırıldandı. Ama yine de her işin sonuna bakmalı.

Papatya kollarını sallıyarak, bahçede bıraktığı dostlarına selâm verdi. Yeşil yaprakli eteklerinin pliliere ne dokundu. Aralarında uyuyan ateşböcekleri uyandı, pırıl pırıl ışıldamağa başladı. Circir böceği oynak bir oyun havası tuttu.

Papatya, dünyayı unutmuş neşe içinde dansediyordu... Ama epeyi zamandır ay'ı yakalamağa uğraşan bulutların, nihayet, ağır ağır ışığını örttüklerini, ortalığın karardığını hiç farketmedi. Rüzgârın vuruşları altında sendelemeğe başladı. Kökleriyle yere tutunmağa çalıştı, dayanamadı... Çok hafif olduğu için yere yuvarlandı...

Fırtınanın kaldırdığı toz - toprakla beraber sürüklenerek, bahçedeki küçük şadırvana düştü. Ateşböcekleri uçuşarak onu bı-

raktılar. Beyaz oymalı yakası kirlendi, buruştu... Suyun üstünde sallanırken rüzgârın şiddetli esişi onu yeniden havaya kaldırdı ve bahçenin en uzak köşesinde, iki büyük taşın arasına attı.

Papatya ayağa kalkıp üstünü başını düzeltmeğe çalışırken karşısında kocaman bir kaplumbağa belirdi. Kaplumbağa :

— Gel bakalım güzel papatyam ! dedi. Seni kaç zamandır yiyecektim ama, elime düşmüyordun. Tarhınız pek yüksek de...

Ağzını açarak kalın dilini uzattı, papatyayı yemeğe koyuldu. Zavallıcık sesi çıktığı kadar bağırıp çağırmağa, çırpınmağa, etraftan yardım dilemeğe başladı.

Tam o sırada iri bir kurbağa, kaplumbağanın kafasının üstüne atladı. Öteki korktu, hemen kabuğuna sindi. Kurbağa :

— Kaç papatya ! diye seslendi. Kaplumbağa başını çıkarmadan kaç !..

Papatya, duyulur duyulmaz bir sesle :

— Kaçamam ki.. dedi. Her yanım ağrıyor.. Ezildim, hırpalandım...

Kurbağa, vakit kaybetmeden, onu kollarının arasına alıp kaplumbağadan kaçırdı.

O sırada gök gürlemeğe, şimşek çakmağa, arkasından, bardaktan boşanırcasına yağmur yağmağa başladı. Zavallı papatya sırsıklam oldu. Yeşil etekleri kurşun gibi ağırlaştı. Artık yorgun kökleri gövdesini tutamıyorlardı.

— Yürüyemiyorum, dedi. Ah keşke ihtiyar kertenkelenin sözünü dinleyip yerimde kalsaydım. Tarhın üstündeyken ne kadar rahattım !.

MERHUM ÖĞRETMEN

Sabri Cemil Yalkut

BUNDAN 50 yıl önce Meşrutiyet inkılâbı ile Türk milleti hürriyetine kavuşunca memlekette genç öğretmenler arasında bir uyanma ve halkı uyandırma hareketi başlamıştı : Konferanslar veriliyor, dernekler kuruluyor, dergiler çıkarılıyordu. Bu sayfada resmini gördüğünüz merhum öğretmen Sabri Cemil Yalkut, o yıllarda Üsküp Muallim Mektebi Müdürü idi. Okulu ve dersleri ile meşgul olurken bir taraftan da Yeni Mektep adı ile çıkardığı bir dergide gençler için faydalı yazılar neşrediyordu. Üsküp Lisesinde öğretmen olan Mustafa Şekip (Geçen şubat içinde vefat eden Profesör Şekip Tunç) de derginin devamlı yazıcısı idi. Memleket maarifine 50 yıldan fazla hizmet etmiş olan bu değerli öğretmen Sabri Cemil Yalkut, geçen yıl vefat etti. Onun yıllarca önce çocuklar için yazdığı «ALLAH» manzumesini bir hâtıra olarak aşağıya alıyoruz :

Sabri Cemil Yalkut

ALLAH

Yeri, göğü yaratan,
Ağaçları donatan.
Çiçekleri açtıran :
Bir Allahtır, bir Allah.

Doyuran her hayvanı,
Yaşatan her insanı;
Koruyan şu vatanı :
Bir Allahtır, bir Allah.

Allah her yerde hazır :
Ye yaparsam o görür;
Ne söylersem işitir;
Vardır, birdir, büyüktür.
Ben Allahı severim,
Her emrini dinlerim.

Sabri Cemil YALKUT

DOSTUMUZ ATOM

ATOMDAN GERDANLIK

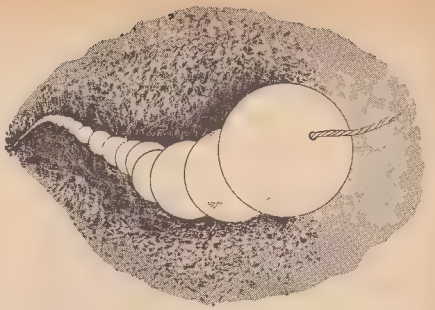

HAYAL bu ya, atomları inci gibi bir ip üzerine dizmenin mümkün olduğunu farzedelim. Bir küçük kız da kendisine 50 santimetre uzunluğunda atomdan bir gerdanlık yapmak istesin. Bu kız gece gündüz durmamak şartiyle her saniye bir atom taksa gerdanlık ne kadar zamanda dizilir?

En az 200 yılda.

İşte atomların küçüklüğünü anlatacak bir misal. Atomlar bu derece küçük olmasına rağmen insanlar yine de onun yapısını anlamak için çalışmaktan geri durmamışlardır. Bu kadar küçük bir şey alelâde usullerle nasıl incelenir? Bilginler bunun için birçok yollar düşündüler. Birçok tecrübeler yaptılar.

Geçen sayımızda radyoaktif elemanlardan bahsetmiştik. Bir İngiliz bilgini radyoaktif bir eleman olan radyum ile bazı tecrübeler yaptı. Radyum yayınladığı ışınları zar gibi ince bir altın varaka (Varak: en ince kâğıttan da ince altın zarı) yönelttti. Işınlar altın varaktan geçtiler. Fakat bir defasında bazı ışınların varaktan dümdüz geçmeyip sektiğini gördü. O halde altın atomlarının içinde bu küçük ışık zerrelerini sektiren bir şey vardı. Buna atomun çekirdeği dendi. Atomun çekirdeği atomun bütününden on ilâ elli bin defa daha küçüktü.

Düşünün bir defa. Atomun kendisi zaten akıl almıyacak kadar küçük. Çekirdeği ondan on binlerce defa daha küçük. Ve atomun bütün ağırlığı da o çekirdeğin içinde. Geri kalan tarafı sadece boşluktan ibaret.

Böylece atomların anlaşılması mümkün oldu. Bilginler bile atomun küçüklüğüne şaşıp kalıyorlardı. Atom çekirdeğinin etrafında ise elektronlar dönüyordu. Elektronlar sadece negatif elektrik yükünden ibaretti. Atomlardaki elektron sayısı atomun cinsine göre değişir. Meselâ hidrojen atomunun sadece bir tek elektronu vardır. En fazla elektronu olan atom ise uranyumdur. Bu elemanın 238 tane elektronu vardır. Uranyumdan sonra da ondan daha fazla elektronu olan yeni yeni elemanlar keşfedilmiştir.

BİZİM BAYRAM

Bugün sevinç içindeyiz hepimiz,
Bayraklarla süsleniyor balkonlar.
Caddelere taklar kuruluyor,
Bizim marşı çalıyor bandolar.
El üstünde geziyoruz, sabah akşam.
Nasıl sevinmiyelim geldiğine,
Evde bayram, sokakta bayram,
Okulda bayram!...

Hoş geldin yurdumuza 23 Nisan!
Sana gözlerimizden sevinç,
Bahçemizden bahar getirdik, yolluk.
Seni kucaklamağa geldi bugün,
Köyler, şehirler dolusu çocuk!...

Şükrü Enis REGÜ

Şimdi bir hidrojen atomunun şemasını yapmağa çalışalım. Atomun çekirdeği bir ... mermer bilya olsun. ... takdirde elektronun geçtiği yolu bulmak için merkezden çekirdeğin bulunduğu ... olmak üzere yarı çapı 50 metre olan bir daire çizmemiz gerekir. Çekirdekle elektronun arası tamamen boştur. Çekirdek pozitif elektrikçe yüklü olduğundan elektronu çeker, bu sayede negatif yüklü elektron çekirdeğin etrafında akılların alamıyacağı bir hızla döner.

Atomların bütün ağırlığının sadece çekirdeklerinde olduğunu öğrendik. Şimdi de gerçekten çok tuhaf bir durumla karşı karşıyayız. Demek ki, oturduğunuz iskemle ve elinizdeki kitap, etrafımızdaki her şey sadece boşluktan ibarettir. Meselâ bir insan vücudundaki atomların boşluklarını kaldırmak mümkün olsa, yâni sadece elektron ve çekirdekleri bir araya getirilse o zaman vücudumuz bir toz zerresi kadar küçülür. Fakat bu toz zerresinin ağırlığı insanın ağırlığına eşit olurdu.

Yapısını bile insan aklının alamıyacağı küçücük atomlarda çok büyük bir enerji mevcuttur. Bilginler bu enerjiden faydalanılacağını düşünerek olanca güçleriyle atomları parçalayıp içlerindeki enerjiyi serbest bırakmaya çalışmış ve en sonunda bunu da başarmışlardır. Ancak burada bilginlerin karşısına iki mesele çıkmıştır. Şimdi bir saat zembereği düşünelim. Bu zembereği tutan vidayı birdenbire çıkarırsak, zemberek de birdenbire boşanır. Enerjisini bir anda dağıtır. Halbuki kurulan zemberek saatin içinde ayarlı olarak durursa o zaman enerjisini ağır ağır sarfeder. İşte atomdaki enerjiyi de birdenbire serbest bırakınca akılların alamıyacağı kadar korkunç bir kuvvet ortaya çıkıyor. Buna atom bombası diyoruz. Bir atom bombası patlayınca milyonlarca derece sıcaklık meydana gelir ve çok tehlikeli radyoaktif ışınlar serbest kalır. Bu patlamanın yaptığı basınç milyonlarca tonluk havayı etrafa iter. Atom bombası şimdiye kadar bulunan silâhların en korkuncudur.

Halbuki atomdaki enerjiyi saat zembereği gibi yavaş yavaş serbest bırakmak da mümkün olmaktadır. Bu sayede atomdaki enerjiden sulh yolunda hadsiz hesapsız faydalar sağlanacaktır.

Şimdi bu seri yazımızın başındaki masala dönelim: Sihirli lâmbadan çıkan cin hem iyilik, hem de kötülük yapabilecekti. Balıkçı onu hapsetmekle kendi emrine aldı. O da balıkçının her istediğini yapmaya söz verdi. Bilginler de aynı şekilde atomu emirlerine aldılar. Bizim de atom cininden üç dileğimiz var:

Birinci dileğimiz kuvvettir. Dünyadaki tabii yakıt kaynakları gittikçe azalıyor. Atom gücü bizim için bitmez tükenmez bir enerji kaynağı olacak, üstelik bu enerji çok ucuza maledilecektir. Gemiler, uçaklar atomla işleyecek, şehirler atomla ısınacaktır.

İkinci dileğimiz: Yiyecek ve sağlıktır. İnsanlık bu güne kadar açlık ve hastalıktan çok şeyler çekti. Atom cini bize çok bereketli ışın kaynakları vermekte, aynı zamanda birçok hastalıklara da deva olmaktadır.

Üçüncü dileğimiz: Sulhtur. Zaten en önemli dilek de üçüncü dilektir. Çünkü cin balıkçıya:

— Eğer üçüncü dileğin akla yakın olmazsa istediklerinin hiçbirini yapmam, demişti.

Bizim için de durum aynıdır. Sulh içinde yaşayamazsak, atomun nimetlerinden faydalanamayız. İnsanlığın bütün isteği atom ciniyle dost olarak geçinmek ve ondan sulh yolunda faydalanmaktır.

Orhan Yüksel

HÂKİM ve BÖCEK

İşlenen cinayetin suçu iki kişinin üstüne yüklenmişti. Ama sanıklardan her ikisi de suçu birbirinin üstüne atıyordu. Hâkim hangisinin suçlu olduğunu anlamak için ter dökerken nasılsa pencereden giren bir hanım böceği sanıklardan birinin eline kondu. Adam bunu farkedince elini yavaşça ağzının hizasına kadar getirdikten sonra üfledi ve böceğin uçmasını sağladı.

Böcek havada bir iki dolaştıktan sonra bu defa öbür sanığın eline kondu. Fakat o sanık bir şaplakta hayvancığı ezip öldürdü. Bunu gören hâkim:

— Tamam, diye bağırdı, suçlu budur. Çünkü hayvanlara karşı merhametsiz olan, insanlara karşı da öyledir. Halbuki bir böceği bile öldüremiyen bir insan elbette adam öldüremez.

Dinleyiciler hâkimin bu kararını candan alkışladılar.

DEMOKLESİN kılıcı

AKDENİZDEKİ Sicilya adasında, Siraküza adında güzel bir şehir vardı. Çok eskiden burası, sadece güzel bir şehir değil, aynı zamanda pek zengin bir memleketin başkentiydi. Siraküza kıralı da kudretli bir hükümdardı. Doğrusu kıralığa seçilişi de öyle kolay olmamıştı.

Dionisyus adındaki bu kıral, tahta geçinciye kadar, kendisi gibi kudretli ve zengin birçok kimselerle uğraşmak zorunda kalmıştı. Fakat bir defa da tahta geçtikten sonra artık astığı astık, kestiği kestik olmuştu.

Dionisyus, memlekette bazı kimselerin kendisini kıskandığını bilmiyor değildi. Bunun için etrafında bulunanlardan hiç birine inanmazdı. Üstelik hayatı her an korku içinde geçiyordu. Acaba bir suikast yapan olur mu? Acaba yerine göz dikenler kendisinden akıllı mı? Daha bunun gibi yüzlerce düşünce, zalim kıralların hayatını zehir ederdi.

Günün birinde hükümdara sarayındaki adamlardan Demokles adlı biri:

— Kimbilir, dedi, sizin ne zevkli bir hayatınız vardır. Çünkü her istediğinizi yapabiliyorsunuz.

Dionisyus bu sözleri duyunca:

— Bana bak Demokles, dedi. Bir tek gece için benim yerimde olmak ister miydin?

— Elbette efendim. Sizin yerinizde olmayı kim istemez. Bu, benim için erişilmez bir saadet olur.

— Pekâlâ öyleyse. Yarın akşam sarayda verilecek büyük ziyafette benim yerime sen geçeceksin. Sarayda bulunanlar da, sana asıl kıralmışsın gibi muamele edecek.

Demokles bunları duyunca sevincinden ne diyeceğini şaşırdı. Kıral Dionisyus'un söyledikleri de ertesi gün gerçekten yerine getirildi.

Ziyafet saati gelince Demokles en güzel elbiselerini giyerek saraya yollandı. Kapıda onu sarayın ileri gelenleri karşıladılar. Genç kızlar geçtiği yollara çiçekler serpiyorlardı. Sofrada ise kuş sütünden başka her şey vardı Bu kadar çok şeyi insanın aklı almıyordu. Bütün salon ışıklarla pırıl pırıl donatılmıştı.

Demokles masanın başındaki şahane koltuğa yerleşince birden tatlı bir müzik sesi bütün salonu doldurdu.

Biraz sonra süslü püslü giyinmiş bir esir elinde bir tabak dolusu meyvayla geldi. Bu meyvaların görünüşü o kadar güzeldi ki, Demokles'in ağzının suyu aktı; ama onun duracak vakti yoktu. Hemen uzanıp bir iki tane aldı, sonra aldığı meyvayı ağzına atmak için başını yukarıya kaldırdı. Aman Allahım bir de ne görsün. Tam

başının üstünde kocaman bir kılıç sallanmıyor mu? Hem de bu koca kılıç sadece bir tüylükle tavana tutturulmuş.

Düşünün bir defa, siz olsanız ne yapardınız? Zavallıcık ilk olarak hemen bulunduğu yerden uzaklaşmak istedi. Fakat o kadar korkmuştu ki, kıpırdayıverse iplik kopacak ve kılıç başına düşecek gibi geliyordu. Öte yandan etrafındaki adamlar da birden etrafını almıştı. Bulunduğu yerden kıpırdaması artık büsbütün imkânsızdı. Zavallı Demokles ecel terleri dökmeye başlamıştı. Aksine kılıç da tam tepesinde ileri geri sallanıyor, her an düşecekmiş gibi oluyordu. Demokles kan ter içinde gözünü kılıcın keskin tarafından ayıramıyordu. Artık öndeki güzel yiyecekleri falan göremez hale gelmişti.

Birden salonun öbür ucunda bir kahkaha duyuldu: Diyonisyus geliyordu. Hükümdar kalabalık arasında bir yere saklanmış, onun halini seyrediyordu. Nihayet yanına gelerek:

— Neden titriyorsun Demokles, dedi. Sen bir geceliğine Diyonisyus'un yerinde olmak istedin. İşte onun yerindesin şimdi. Kudretli hükümdarların tepesinde daima öyle bir kılıcın asılı olduğunu bilmiyor musun sen?

Demokles kekeliyerek:

— Şimdi anladım, dedi. Bir daha zengin ve kudretli kimselerin yerinde olmak istemem. Yalvarırım beni bırakın gideyim. Siz de kendi yerinize geçin.

Demokles kahkahalar arasında kıralın yerinden çekildi. Diyonisyus kendi yerine geçti ve ziyafet devam etti, gitti.

Zavallı Demokles, hemen bir köşeye çekilerek yeyip içmesine baktı, haline de bin defa şükretti.

★

CAMDAN YASTIK

Japonların icat ettikleri camdan yastıklar gayet rahat, temiz ve sıhhîdir. Bunları yapmak için cam lifleri, yün veya pamuk gibi atılarak, bu işe elverişli hale getirilir.

Camdan yastıklar en ucuz eşyalar arasında olduğu için, Japonlar bu güzel icattan bol bol faydalanıyorlar.

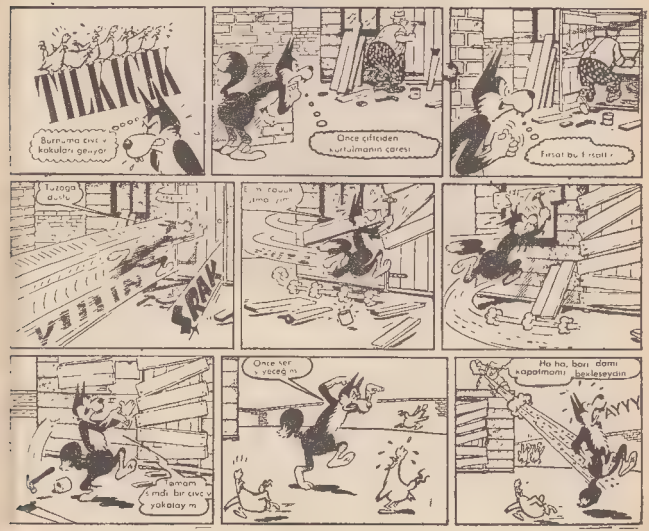

40.000 Liralık Mükâfat

HARİKA çocuklar çağında yaşıyoruz» dersek, öyle görünüyor ki, hata etmiş olmıyacağız. Bizim İdil Biret geçen ay Paris'te verdiği konserle en titiz musiki tenkitçilerinden bile büyük takdirler kazandı. Birkaç çocuğumuz daha var: Bunlar da olağanüstü musiki ve resim kabiliyetlerini şimdi Paris'te geliştiriyorlar.

Bu sanat âlemi hârikalarının yanı sıra fen ve teknik alanında da hârikalar çıkmağa başladı. İşte size onlardan birini tanıtıyoruz.

Geçen ay Luxemburg radyosunun «Bilen Kazanıyor» saatinde 16 yaşında bir çocuk kimya suallerine verdiği parlak cevaplarla büyük bir başarıya erdi ve bizim paramızla 40.000 lira kadar tutan bir mükâfat kazandı. Sualler birbirinden ağırdı. Değme kimyacıların kolayca cevap veremiyeceği derecede zor olanları vardı.

Seyirciler hayret içinde onu uzun uzun alkışladılar. Bu çocuk gerçekten bir hârika idi. Pierre Poitrinal ilkokulu ve olgunlaşma sınıflarını bitirmiş, Kaynakçılık Okuluna girmişti. Şimdi oraya gidiyor, bir taraftan da kaynakçılık ediyordu. (Bu sayfada onun kaynak yaparken çekilmiş bir resmini görüyorsunuz. Yüzü ne kadar sevimli, bakışı ne kadar zeki, değil mi?)

Poitrinal'in başka tahsili yoktu. Ama öğrenmek için doymak bilmez bir iştihası vardı, hele kimyaya son derece meraklı idi. Dersten ve işten artabilen kısacık boş zamanlarını kimya kitapları okumakla ve tatillerini de sık sık gittiği Paris'in meşhur Keşifler ve İcadlar Sarayında yeni buluşları görmek ve konferanslar dinlemekle dolduruyordu. Ailesi fakir olduğu için liseye giirememişti. Yüksek tahsil yapmasına imkân yoktu.

Luxemburg radyosunda bir sabun şirketinin tertiplediği kimya suallerini Poitrinal kendini hiç sıkmadan cevaplandırmıştı. Onlardan kazandığı mükâfatların yekûnu 2.048.000 frankı alıp gidebilirdi. Yahut, isterse, kendisine sorulacak son bir suali de bekler; doğru cevap verirse kazancını bir misli daha arttırırdı. Ama ya cevap veremezse, o zaman da evvelki kazandıklarını toptan kaybedecekti.

40.000 liralık mükâfatı kazanan Pierre Poitrinal.

Ailesi ve dostları çocuğa kazandığına kanıp gitmesini tavsiye ettiler. Hele annesi bunda çok ısrar ediyordu. Poitrinal bilgisine o kadar güveniyordu ki, bu tavsiyelere aldırmadı. Son suali istedi. Bu sual ötekilerden kat kat daha zordu. Meslekten kimyacıları bile çok düşündürebilirdi. Poitrinal de düşündü, düşündü... ve bilemediğini söyledi. 40.000 lira tutarında bir kazanç o anda uçup gitti.

Fakat sabun şirketi çok insaflı idi: O kadar güzel cevaplar vermiş olan bu hârika çocuğun bu kadar ağır bir kayba uğramasına razı olmadı; Poitrinal'e, teselli mükâfatı olarak, bir milyon frank (20.000 lira kadar) bir para verdi.

Poitrinal'in, besbelli ki, kimya için olağanın çok üstünde bir kabiliyeti vardı. Fen fakültesine girebilse, ilerde, büyük bir kimya bilgini ve keşifçisi olabilirdi. Ama boş zamanlarda kendi başına, laboratuarsız çalışmakla bu başarıya eremezdi. Şimdi yüksek tahsil yapmasına yetecek paraya sahip olmuştu, ama yine fakülteye gidemiyecekti, zira lise tahsili yoktu.

Çocuğun parlak başarıları ve hususi hali Fransız Maarif Vekilinin dikkatini çekti. Onu çağırtıp şu teklifte bulundu:

«Oğlum, sana iki hususi hoca tâyin edeceğiz. Onlar seni yüksek tahsile, fakülteye hazırlıyacaklar. Ne dersin? Kabul ediyor musun?»

Çocuk teşekkür etti. «Evet, kabul ediyorum,» dedi.

Poitrinal lâyık olduğu himayeye kavuştu, artık mesuttur.

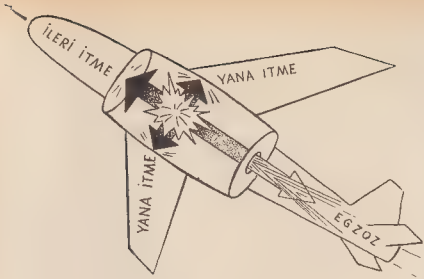

TEPKİLİ UÇAKLAR

Bugün kullanılan uçakların çoğu pistonlu motörlerle işler. Bunların motörleri, esası bakımından, otomobil motörleri gibidir. Yalnız biçimleri başkadır, güçleri yüksektir. Yakıtları da âdi benzinden daha saf, özel bir benzindir.

İkinci bir uçak tipi de türbinli'dir. Bunlar pistonlu motörlerle değil, türbinle işler. Pervaneyi döndüren kuvvet türbinin içinde hava ile karışık gazın yanmasından doğan yüksek basınçtır. Türbinli uçaklar pistonlulardan daha hızlı gider.

Gerek pistonlu, gerek türbinli uçakları havada ilerleten pervaneleridir.

Tepkili uçaklar son yıllarda büyük gelişen yeni bir tiptir. Bunların ötekilerden farkı şudur: tepkili uçakların pervanesi yoktur. Bunları işleten makina tertibi başka türlüdür. Bu tertibe göre uçağa ön tarafındaki delikten giren hava yakıt buharı ile karışıp özel tuğlalarla sıkıştırılır ve bu sıkışık gaz ve hava karması ateşlenince pek büyük bir basınçla patlar ve uçağı öne iterken, gövdenin arka tarafındaki delikten ateş püskürerek şiddetle havaya atılır (Şekle bakın). Dakikada binlerce defa tekrarlanan bu patlamalar uçağa başka çeşit uçakların eremiyecekleri bir hız verir. Tepkili uçakların hızı saatte 1000 kilometredir. Bazı özel yapılı tepkili uçaklar sesten daha hızlı giderler: saatte 1260 kilometre (saniyede: 350 metre; sesin hava içinde hızı: saniyede 340 metre). Son yıllarda saatte 3000 kilometre giden tepkili uçaklar yapılmıştır ki, bunların hızı ses hızının iki mislini bile aşmaktadır.

Tepkili uçaklara Jet uçağı adı da verilir.

Jet uçakları, hususiyle sesten hızlı olanlar askerlikte kovalayıcı ve ön - kesici olarak kullanılır.

Son yıllarda tepkili yolcu uçakları kullanılmaya başlandı. Bunların hızı saatte 800 - 1000 kilometredir. Öyle görünüyor ki, birkaç yıl sonra bütün uçaklar bu tipte olacak ve pervaneli uçaklar ortadan kalkacaktır.

KOMPOZİSYON YARIŞMAMIZDA MANSİYON KAZANAN BİR YAZI

Dolma Kalem

BİR gün arkadaşım Ahmet'ten aldığım dolma kalemi kaybettim. Bu kaybetme meselesi şöyle oldu: Edirne'de oturan amcama mektup yazmıştım, mektubu postaneye atmaya giderken arkadaşımdan aldığım dolma kalem yanımdaydı. Mektubu attım, eve gelirken cebime elimi soktuğum vakit dolma kalem yoktu. Ağladım, ağladım. Fakat iş işten geçmişti. Çünkü dolma kalemi o kadar muhafazalı bir yere koymamıştım. Cebimde ufak bir delik vardı, her halde o küçük delikten düşmüş olacak, gidiş o gidiş, dolma kalem bir daha bulunmadı. Eve gelince babama söyledim, babam: «Üzülme kızım, bir dolma kalem alırım, arkadaşına verirsin» dedi. Babamın sözü doğruydu, ne vardı ki bunda ağlanacak! Babam dolma kalemi aldı ve arkadaşıma verdim. Bu hâdise bende bir üzüntü yaratmıştı. Bundan sonra bir malın veyahut bir şeyin değerini, kaybolduğu vakit nasıl bir üzüntü duyduğumu anlamıştım. Bu, benim için bir ders olmuştu.

Dikilitaş İlkokulundan
Hidayet Sağlam

BİR TUTAM TUZ

EVVEL zaman içinde doğu memleketlerinden birinde bir padişah ve onun da üç oğlu vardı. Bir gün bu padişah oğullarını yanına çağırdı. Kendisini bunlardan hangisi daha çok seviyor, anlamak istemişti.

Büyük oğlu cevap verdi: dünyadaki bütün altın ve mücevherlerden, bütün hazinelerden çok babasını seviyordu. Ortanca oğlu en nefis meyva ve tatlılardan çok babasını seviyordu, o da böyle dedi.

Sıra küçük oğluna gelmişti. Delikanlı babasına sarıldı ve içinden doğan bir sevgi ile:

«Babacığım sen benim için tuz gibi kıymetli ve o kadar azizsin.» dedi.

Bu beklenmedik cevaptan padişah öylesine öfkelendi ki, hemen uşaklarını çağırdı ve küçük oğlunu dağa götürüp öldürmelerini emretti.

Uşaklar bu güzel delikanlıyı öldürmek istemezlerdi; fakat padişahın emrine boyun eğmek zorunda idiler. İster istemez palalarını takındılar ve genç şehzadeyi alıp gittiler.

Delikanlıyı uzaktaki dağlara götürdüler ve onu öldürmek için uygun bir yer buldular, ama öldürmeğe gönülleri razı değildi.

«Delikanlı,» dediler, «Biz seni o kadar çok severiz ki, canına kıymağa elimiz varmaz. Çıkar şu gömleğini ver bize. Bir yabâni hayvan öldürelim, gömleğini onun kanına bulayalım, sonra babana götürelim; işte oğlunun kanlı ömleği, diyelim. Ama sen de bu taraflarda sakın görünmeyim deme.»

Uşakların bu sözü genci çok sevindirdi. Hemen gömleğini çıkarıp verdi. Vedalaştılar. Delikanlı ormanın içine dalıp gözden kayboldu.

Birçok dere tepe aştıktan, dağdan ovadan geçtikten sonra küçük şehzade nihayet bir başka memlekete vardı. Tesadüf bu ya, o sırada o memleketin padişahı ölmüştü, üç gün sonra yeni padişah seçilecekti. Şehzade dağdan indi, şehrin kenar mahallelerine sokuldu ve bir evin kapısını çaldı. Bu evde ihtiyar bir kadın oturuyordu. Şehzade ona pek uzaklardan geldiğini, anası, babası öldüğü için kimsesiz kaldığını söyledi. Kendisini çatısının altına almasını rica etti. İhtiyar kadın, çocuğu olmadığı için, gencin bu dileğini hemen kabul etti ve onu kendi öz evlâdı imiş gibi bağrına bastı.

Üç gün sonra, oranın bütün halkı şehrin dışında bir meydanda toplandılar. Yeni padişahı seçeceklerdi: ihtiyar kadınla bizim genç de kalabalığa karıştılar. Memleketin âdetine göre ortaya, içinde bir kuş bulunan bir kafes çıkarıldı ve kafesin kapısı açıldı. Böylece serbest kalan kuş kimin başına konarsa o padişah seçilmiş olacaktı. Kuş havada bir daire çevirdikten sonra dönüp bizim gencin başına kondu.

Fakat halk buna razı olmadı, bağırışmağa başladı.

«Dağlardan geldi o, gene dağlara gidebilir. Böylesini kendimize padişah yapamayız.» diyorlardı.

Ertesi gün ahali tekrar toplandı. Bizim genç kalabalıktan uzakta bir mezarlığa çekildi. Kuş gene serbest bırakıldı. Şimdi bir kısım halk acaba ? diye gözlerini onun uçuşuna dikmiş, merakla bakarken bazıları da başlarını açmışlar, gelsin konsun diye elleriyle tepelerini işaret ediyorlardı. Ama kuş havada bir iki devir yaptıktan sonra mezarlığa indi ve doğruca genç şehzadenin başına kondu. Halk da, gene : «Olmaz! Olmaz!» diye bağırıştılar. «Hak oyun üçtür, yarın bir daha deneyelim !» diyorlardı.

Ertesi gün şehir halkı tekrar toplandı, bizim delikanlı ile ihtiyar kadın da gelmişti. Kuş üçüncü defa olarak kafesinden çıktı, havada dolanmağa başladı. Bu sefer kalabalık çok heyecanlı idi. Kuş acaba kimin başına konacaktı ? Ama çok geçmeden kuş döndü dolaştı, gene yabancı gencin başına kondu. Demek ki taht ve taç bu gencin hakkı idi, artık buna herkes kandı ve razı oldu. Böylece bizim şehzade memleketin padişahı oldu ve hükümetin başına geçti; çok geçmeden de, iyi ve akıllı idaresi ile halkın sevgisini kazandı.

ÜYE OLUNUZ

Sevgili kardeşler, Hayvanları Koruma Derneğine siz de ücretsiz üye olunuz. Bunun için üç fotoğraf, okulunuzun adı ve bulunduğu yer, sınıf ve numaranız, hayvanlara şimdiye kadar ne gibi yardımlar ve iyilikler yaptınız ? Bunları bir mektupla şu adrese bildiriniz : Hayvanları Koruma Derneği, Tuna caddesi No. 19 Yenişehir Ankara

Aradan birkaç yıl geçtikten sonra ülkenin genç padişahı babasına bir elçi ile mektup göndererek onu sarayında bir ziyafete davet etti. Ziyafet hazırlığı sırasında sarayın aşçıbaşısına en nadir yemekler, en nefis tatlılar hazırlamasını emretti, fakat ayrıca da : «Ama yemeklere tuz koymıyacaksın !» diye tenbih etti.

Birkaç gün sonra gencin babası, askerleri ve muhafızları arasında parlak bir alayla geldi. İhtiyar hükümdar, padişah kıyafetinde olan oğlunu, aradan hayli yıllar da geçmiş olduğu için tanıyamamıştı.

Genç padişah ihtiyar misafirini büyük bir saygı ile karşıladı. Hal, hatır soruştuktan sonra ziyafet sofrasına oturdular. Yemekler çok çeşitliydi. Fakat tuzsuzdu.

İki gün böyle geçti. Misafir padişah tussuzluktan âdeta hasta olmuştu. Askerlerine : «Siz nasılsınız bakayım çocuklar ?» diye sorunca onlardan şu cevabı aldı : «Çok memnunuz, yiyecek, içecek bol, ama yemeklerde hiç mi hiç tuz yok !»

Yaşlı padişah : «Bana çıkarılan yemeklerde de hiç tuz yok,» dedi ve ilâve etti : «Çok merak ettim, sebebini soracağım.»

Öğle zamanı iki padişah birlikte sofraya oturdular. Misafir padişah lâf arasında: «Aziz dostum, memleketinizde galiba hiç tuz yok !»

Genç padişah : «Var efendim,» dedi, «hem o kadar çok ki başka memleketler bile tuzlarını bizden alırlar.»

«Öyleyse yemekleriniz neden tuzsuz ?»

Babasının bu sorusuna genç padişah hemen şu cevabı verdi :

«Ben tenbih ettim : yemeklere bir zerre bile tuz koymayın diye. Çünkü siz tuz sevmediğiniz için tuzlu yemezsiniz.»

«Hiç öyle şey olur mu, aziz dostum ? Hiç tuzsuz yaşanabilir mi ? Size söyliyeyim ki ben tuzu çok severim.»

Bu söz üzerine genç padişah artık kendisini tanıtmak zamanı geldiğini anladı, sesini biraz yükselterek :

Öyledir de, dedi, küçük oğlunuz; «sizi tuz kadar severim» deyince ne için onu öldürmeğe kalktınız ?

Bu sözü işiten ihtiyar padişah karşısındakinin kendi küçük oğlu olduğunu anladı ve onu iyice tanıdı. Baba oğul kucaklaştılar.

İhtiyar padişah küçük oğluna vaktiyle yaptığı kötülüğü hatırlayınca çok içlendi, hüngür hüngür ağlıyarak ondan af diledi. O günden sonra baba oğul artık ömürlerinin sonuna kadar birbirlerine bağlı kaldılar

Yıl Boyunca

YENİ piyesin tiyatroda halka gösterilmesinden birkaç gün evvel bir hazırlıktır gider. Tabiatta da, kış işte böyle bir hazırlık devresidir... Sahnenin tamamlanması ve tabiatın, yaz ziyaretçilerinin akınına kendini uydurabilmesi için, uzun hazırlık ayları geçer.

Kış mevsimi ne kadar verimsizdir. Açık havayı çok sevenler bile, bacanın içinde inildeyen rüzgârın sesiyle, pencere camlarını kamçılayan yağmuru işitince, sıcacık odalarından dışarı çıkmak istemezler.

Bitkilerin yetişebilmeleri için suya ihtiyaçları vardır. Her ne kadar kışın toprakta belki diğer mevsimlerde olduğundan daha çok su bulunsa da ısı derecesi alçak olduğundan, bu su kullanılmaz.

Kökleri meydana getiren canlı madde kışın faal değildir. Ancak toprak ısındığı zaman, bitki hızla gelişebilmek için gerekli suyu rahatça emebilir. Kış mevsiminde bitkiler yetişmez; bu sebepten hayvanların gıdalarında da darlık başlar ve pek çoğu ya kış uykusuna dalar, yahut da hicret eder.

Bir bahar günü, bahçenizde uçuşan renk renk kelebeklerin ne ile beslendiklerini hiç düşündünüz mü? Kelebekler, yaşamaları için lâzım olan bal özünü çiçeklerden alırlar. Kuşlar da ağaç kurtlariyle beslenmezlerse ölür giderler.

Baharın gelişiyle perde açılır... Sahne yeniden canlanır ve piyes başlar. Günler uzar, güneşin sıcaklığı serin ve nemli toprağı ısıtır. Bitki âlemi derin uykusundan uyanır, özsu köklerden yukarı çıkmağa başlar...

Bir bahar günü gelin sizinle bir kır gezintisine çıkalım. Bakalım neler göreceğiz? Şu önümüzde uzanan tarlalarda yer yer serpilmiş gelinciklere bakın. Daha aşağılarda, dere boyunu boydan boya yabanî lâle, nergis, altıntop ve ada çiçekleri kaplamış. Ada çiçeğinin parlak sarı tohumları, bal özü arayan böcekleri hemen kendine çekiyor. Toprak yolun iki yanında, büyük ormanın tâ içlerine kadar menekşe tarlası uzanmakta. Yeşil çimenlerin içinden, kırlangıçotu ile çayır çiçekleri renk renk başlarını uzatmışlar.

Baharın ilk müjdecileri olan çuha çiçeğine, mızrak biçimli yapraklariyle yabanî sümbüle, baştan başa çiçeklerle donanmış erguvan ağacına kim dayanabilir ki. Kırları bembeyaz bir çarşaf gibi örten altın gözlü papatyaları seyretmeğe hangimiz doyabiliriz ki?

Bereketli nisan yağmuru başlayınca, ağaçlar tomurcuklanır, tarlalarda çiçekler açar.

Nisan ayı gelince kırlara çıkın. Ormanda, kırda, fundalar arasında, her yerde çiçekleri arayın.

Bahar, tabiat orkestrasının bütün kadrosuyla sahneye çıktığı mevsimdir. Sabahleyin şafak sökerken, hafif nağmelerle başlayan koro, güneş yükseldikçe hızını arttırır, tabiatı neşeye boğar. Sonra orkestranın üyeleri birer, birer günlük ihtiyaçları için etrafa dağılınca sessizlik çöker. Bazen göğsü benekli ardıç kuşu, elma ağacının en yüksek dalında tek başına öter, durur.

Güneş doğarken sık ağaçlar arasından bülbül etrafı neşe ve zevk içinde bırakır.

Bu artistlerin elbiseleri ne kadar renkli, ne kadar güzel! Yeşil ve mor tüylü sığırcık kuşu, pembe göğsü ve bembeyaz sağrısıyla şakrak kuşu, al yanaklı saka kuşu, tatlı kahverenginde kerke-

Meraklı bir kardeş daha

CAN GÖKDOĞAN

İLMEM hatırlıyor musunuz?... 467 nci sayımızda size meraklı bir kardeşten bahsetmiştim: Osman Atabek.

O gün Osman'ın bir de misafiri vardı. Kendi yaşında bir çocuk. Onunla da tanıştım. Adı Can Gökdoğan. Bir ara söz puldan açılmıştı. Can hemen atılarak:

— Benim de, dedi, pul koleksiyonum var.

Ben, bunu duyunca meraklı bir kardeş daha buldum diye sevindim. Meğer o da aynı apartmanda oturuyormuş. Osman'la konuşmamı bitirince bu defa da fotoğrafçı arkadaşla birlikte onun evine gittik.

Can Gökdoğan 11 yaşında. Alman Lisesinin hazırlık sınıfında okuyor. Aydın ilkokulunu bitirmiş.

Can'ın güzel bir pul koleksiyonu var.

— Peki Can, en çok sevdiğin şey nedir?

— En çok sevdiğim şey bir değil ki... Piyano çalmak ve okumak.

Zaten odasına bir bakmak Can'ın ne kadar doğru söylediğini gösteriyor. Çünkü bir duvarda piyano, karşısında da kütüphane duruyor.

— Piyanoya ne kadar zamandan beri çalışıyorsun? diye sordum.

— Yedi senedir.

— Ya... Demek o kadar küçük başladın...

— Evet. Dört yaşındayken.

— Her gün çalışır mısın?

— Tabii... Her gün, bir buçuk saat çalışırım.

Bundan sonra, ondan bize birşeyler çalmasını rica ettik. Hemen notalarının arasından birini açıp bize gayet güzel bir parça çaldı. Ablası Gönül de müzisyenmiş. Paris'te keman tahsil ediyor.

Can Gökdoğan'a:

— Büyüyünce ne olacaksın? diye sordum.

— Doktor olmak istiyorum, diye cevap verdi.

Sonra da piyanoyu çok sevdiğini, bunun derslerine engel olmak şöyle dursun çalışma zevkini daha çok arttırdığını anlattı.

Meraklı Amca

---

nes, simsiyah, kara kehribar gibi su kuşu ve nihayet sarı, yeşil tüyleriyle florya - ispinoz kuşu -... Bu tüylü artistlerin elbiselerinde renklerin uygun bir ahengi var.

Yaz aylarında görülecek o kadar çok şey vardır ki... Sizi dalayan igneli ısırganotları arasında, üstü sivri tüylerle kaplı, benekli kelebek tırtıllarını arayın. Bulunca bir cam kavanozun içine koyun. Tüylerini dökünce bronz renkte kozalar yapıncaya gelinceye kadar, onları yapraklarla besleyin. Bir müddet sonra renk renk kelebeklerin, kozaları delip uçuştuklarını göreceksiniz. Bu mevsimde kelebek ve güve tırtıllarını nerede arasanız bulabilirsiniz.

Yazdan sonra sonbahar gelir. Bu mevsimde ağaçların dalları, parlak, renkli, tatlı meyvalarla dolar. Yapraklar yavaş yavaş renk değiştirir. Kayın ağacının yaprakları altın rengi, karaağaçla, fındığınki ise sapsarı olur. Meşe baştanbaşa kahverengine bürünmüştür. Yaz mevsiminin heyecanlı ve telâşlı faaliyetinden sonra, sonbaharın ilk haftalarında tabiatta yavaş yavaş bir duraklama hissedilir. Yapraklar sararır ve sert rüzgârlar esmeğe başlar.

Bu duraklama nihayet o çıplak, karlı, yağmurlu, rüzgârlı, soğuk kışın gelmesiyle sona erer.

Artık perde kapanmış, sanatkârlar çekilmiş, tabiat sahnesi boşalmıştır.

Sakın bu aldatıcı duruma inanmayın. Yakın bir gelecekte tabiat yeniden bütün ihtişamiyle canlanıp sahneye çıkacaktır.

Ayhan BİRAND

Kaplumbağanın Kuvveti

ÇALILIKLAR arasında yaştan Bayan Kaplumbağa, bir sabah fena halde susayarak uyanmış. Susuzluğunu gidermek için Amazon nehrinin yolunu tutmuş. Nehrin kenarında, tıpkı yaşlı bir ağaç kütüğüne benziyen bir timsah mışıl mışıl uyuyormuş. Kaplumbağanın otları hışırdatmasından uyanmış, söylenmeğe başlamış :

— Artık rahat uyku bile uyuyamıyacak mıyız ? Kimmiş benim uykumu kaçıran?

Bayan Kaplumbağa ince boynunu dışarıya çıkarmış, sağa sola uzatarak timsahı selâmlamış.

— Günaydın Timsah ! demiş.

Timsah, ağzındaki bütün dişleri göstererek esnemiş.

— Sen misin Kaplumbağa! Nehrimin kenarında ne işin var bakayım ?

Kaplumbağa Timsahın sözlerine pek içerlemiş :

— O da ne demek ? demiş. Nehrin suyu senin değil, herkesindir. Ben de, herkes gibi, su içmeğe, yıkanmağa geldim.

Kötü huylu Timsah, Kaplumbağanın karşılık vermesine fena halde kızmış :

— Senin ne nehirde yıkanmana, ne de su içmene müsaade ediyorum ! diye bağırmış. Ama, benden daha kuvvetli olduğunu zannediyorsan, bir dene bakalım !

Timsah, çenelerini şaklata şaklata gülmeğe başlamış. Bu gülüş o kadar korkunçmuş ki, Bayan Kaplumbağa hemen kafasını kabuğunun içine saklamış. Timsah da, sevinçle suya dalmış.

Zavallı kaplumbağa, timsahın koca ağzına düşmediğine öyle sevinmişti ki, susuzluğunu bile unutmuş, ormana doğru yürümüş ve orada Tapir'e rastlamıştı.

Tapir, onu görünce hırsla :

— Vuuh !.. Vuuh !.. diye bağırmış. Ne yapıyorsun burralarda ? Bu orman, bu otlar benimdir; bilmiyor musun bunu sen ?

Güzel Sözler

★ **Dil pek keskin bir bıçaktır. Kan akıtmadan adam öldürür.**

★ **«Duydum», «Gördüm» kadar makbul değildir.**

★ **Eksik konuşmaktansa, hiç konuşmamak daha iyidir.**

Kaplumbağa bunu gerçekten de bilmiyormuş.

Gücenik bir halde :

— Daha neler !.. demiş. Orman da, içindeki otlar da herkesin malıdır. Sen burada nasıl karnını doyuruyorsan, benim de buna hakkım var.

Tapir gülmüş :

— Peki, demiş. Benden kuvvetli olduğunu ispat edersen, gel, sen de bu ormanda barın.

Kaplumbağa Tapirin sözlerinin alay olduğuna bakmamış, kabul etmiş.

— Hay hay, razıyım; demiş. Halat çekerek güçlerimizi deniyelim.

Kaplumbağa, ağaçları sarmaşık gibi saran upuzun bir liyanos dalını kemirerek koparmış, sürükliye sürükliye tapirin yanına getirmiş. Bir ucunu Tapire vermiş, öbürünü kendisi yakalamış ve hızla Amazon'un kıyısına koşmuş.

Timsah dışarda güneşleniyormuş. Kaplumbağa, dalın ucunu ağzına sokarak :

— Hadi kuvvetimizi deniyelim ! demiş. Sen bu uçtan, ben de öbüründen çekeceğiz.

Sonra çalılığa saklanmış, beklemeğe başlamış.

Timsah çekmiş, çekmiş... Tapir çekmiş, çekmiş... Dal bir türlü kopmamış. Çok uzun olduğu için birbirlerini göremiyorlarmış da. Böylece güneş batıncaya kadar hep aynı yerde çekişmiş durmuşlar. Sonunda hem yorulmuş, hem usanmışlar. İkisi birden liyanos dalını bırakmışlar.

Bayan kaplumbağa usulcacık çalılıktan çıkmış, timsaha sokulmuş :

— Nasıl ? Senden kuvvetli olduğumu kabul ediyor musun ? diye sormuş.

Timsah :

— Eh, doğrusu, ben hak yemeği sevmem. Kuvvetlerimiz eşittir, demiş. Bittim... nefesim kesildi... Sana bütün timsahlar adına söz veriyorum ki, bundan sonra sen ve bütün soyun, sularımı içip içinde yıkanabilirsiniz.

Timsah sözünü bitirdikten sonra nehre dalmış, sıçrattığı

sular kaplumbağayı sırsıklam etmiş. Kaplumbağa, soluk almadan, ormana, Tapirin yanına koşmuş.

— Nasıl Tapir Ağabey, senden kuvvetli olduğumu ispat etmedim mi? demiş.

Yerlere serilmiş, burnundan soluyan Tapir:

— Benden fazla değil ama, benim kadar kuvvetliymişsin! demiş. Nedir o üstünden akan sular?

Kaplumbağa bozuntuya vermeden:

— Dalı çeke çeke terledim de... cevabını vermiş.

Tapir biraz dinlenince:

— Ne yapalım, söz! demiş. Bundan sonra, sana ve bütün kaplumbağa soyuna, Tapir milleti adına ormanlarda serbestçe gezmek ve ot yemek iznini veriyorum.

Sonra Tapir, bir ağacın altına uzanmış. Bayan Kaplumbağa da yaptığı işi beğenmiş. Zümrüt gibi yeşil otlardan doya doya yemiş. Amazon nehrinin berrak sularından kana kana içmiş ve yıkanmış.

O gün bugün, kaplumbağalar dere, ırmak, nehir, hattâ sıcak denizler kenarında bulundukları gibi, ormanlarda da yaşarlar, timsahlar ve tapirler kadar kuvvetli sayılırlar.

HALK OYUNLARIMIZI TANIYALIM:

NESRİN belki on defa dönüp baktı. Acaba kardeşi Bedri arkasından geliyor muydu? Teyzelerine yemeğe giderken daima bu korudan geçer, her defasında da hem gider, hem de koşmaca veya saklambaç oynarlardı. Teyzeleri çok kızardı buna.. Çünkü yemekler soğur, sofra, kurulu onları beklerdi. Onun için çok düşünceli bir kız olan Nesrin hiç geç kalmamaya çalışırdı.

Şimdi de arkasını dönüp bakınca Bedri'nin peşinden gelmediğini gördü :

— Ah, düşüncesiz çocuk, diye söylendi. Şimdi geç kalırsak teyzemiz ne der bize?

Biraz durup bekledi. Ama hayır, Bedri görünürlerde yoktu.

İşte tam o sırada çalıların arasından beliriveren bir şey, korkunç bir homurtuyla Nesrin'in üzerine atladı. Küçük kız bir çığlık atarak korku içinde bir kenara çekildi, aynı anda «düşüncesiz» kardeşinin sesini duydu. Korkudan titriyerek :

— Ah Bedri, dedi, nasıl korkuttun beni!

— Ama iyi korkuttum değil mi?... Peşinden, çalılıkların arasından geldiğimi hiç farketmedin. Sonra birdenbire ho diye üstüne atladım.

— Yaptığını beğeniyor musun? Beni nasıl korkuttun

— İyi ama neden korktun? Ne var korkacak?

— Ne bileyim ben. Bir tilki, yahut da bir kurt falan zannettim.

— Çok safsın Nesrin. Kurtlar insanın üstüne atılmak için sinsi sinsi çalılıkların arkasından gelmez ki... Tilki dersen insana saldırmaz, tavuk mavuk arar.

— Canım korktum işte... Neden korktuğumu bilir miyim? Bir de alay ediyorsun. Baksana kalbim nasıl çarpıyor.

— Demek ki bu korkaklığından vazgeçmiyeceksin. Peki söyle bakalım, teyzemize giderken neden daima en uzun yolu seçiyorsun da kestirmeden gitmiyorsun?

— Çünkü...

— Çünkü kestirme yol, Rahmi Babanın arazisinden geçer. Orada ise kocaman köpekler vardır, değil mi?

— Evet, ne olacak? Hele eğri bacaklı, çirkin, kısa boylu bir köpek var ki ödümü koparıyor.

— Bıktım senden Nesrin, vazgeç, şu korkudan. Bak bugün, ikimiz, inadına kestirmeden gidelim. Göreceksin hiçbir şey olmıyacak. Hem de baykuşu yuvasından çıkarır sana gösteririm.

— Hiç olur mu? Zavallı kuşun gözleri kimbilir ne rahatsız olur. En iyisi biz yine bildiğimiz yoldan gidelim.

— Sen bilirsin. Eğer benimle gelmezsen ben de seni öyle bir korkuturum ki...

Bu sözler üzerine Nesrin kardeşiyle birlikte gitmeye razı oldu.

Beraber, Rahmi Babanın arazisine girdiler. Bedri, burada olsun doğru dürüst gitse ya... Hayır, bu elin bahçesinde bile yoldan çıkıyor, çalıların içinden yürüyordu. Nesrin kaç defa :

— Yapma Bedri, dedi, bilmediğimiz yerlerde böyle yapman doğru değil. Gel yoldan ayrılma. Üstelik buralar tehlikeliye benziyor.

— Kim dedi tehlikeli diye?...

— Sen okumak bilmiyor musun? Şu levhaya baksana «Kapanlara dikkat!» yazıyor.

— Herhalde kurt kapanı olacak. Ama bu kapanlar hayvanlar için şekerim, insanlar için değil ki...

— Yâni kurt kapanları insanı yakalamaz mı?

— Belki yakalar ama, sen öyle her yazılan şeye inanma. Hem kurt kapanı olsa bile koskoca yerde hiç işim yok da tam kapanın üstüne mi basacağım? Bu piyangonun ikramiyesi gibi bir şey olur. Haydi, sen gel benimle

Ama Nesrin kardeşine uyup da yoldan ayrılmadı. Çok geçmeden arkasından müthiş bir çığlık duydu. Bedri'nin sesini tanımıştı. Zavallı kız hemen geri döndü ve :

— Neredesin Bedri? diye bağırdı. Ne oldu?

— Buradayım Nesrin, otların arasında. Bir kapana tutuldum

Kızcağız hemen o tarafa koştu. Bedri, otların arasına oturmuş, bacağını iki eliyle tutarak inliyordu.

— Ah, çok canım yanıyor. Ayağım kırıldı galiba. Hem kanıyor da. Ah Nesrin kıpırdayamıyorum, öleceğim galiba?...

— Yok, yok, hiçbir şey olmaz. Bacağının kırıldığını da sanmam... Hem bana bak, ikimiz bir olursak kapanı açabiliriz de... Haydi, sen bir

GÖLGELER

Bulunduğunuz bölgenin dünya üzerindeki yerine göre, gölge büyüklüklerinin değiştiğini biliyor musunuz?

Kutup bölgesindeki gölgeler, «dev gölgeler» dir. «Cüce gölgeler» de ekvatörde bulunur. Kutupta güneş ışığı eğik olarak ve alçaktan geldiği için, insan ve eşyanın gölgeleri, ucu bucağı görünmeyen karlı ovalarda siyah yollar gibi uzanır. Güneşin ışıklarını yüksekten ve dikine yolladığı ekvatör bölgelerinde gölgeler birer kara leke halinde görünür.

Öğle vakti insanlar gölgelerini çiğneyerek yürür.

taraftan çek, ben de bir taraftan.

— Ama kanıyor Nesrin baksana kanıyor. Kan kaybediyorum.

— Korkma dedim ya, ver mendilini de bacağını sarayım.

— Ben bakamıyorum, hiç, korkuyorum. Sen kan görmekten korkmuyor musun?

— Ne yapayım, mecburum. Hadi şimdi ayağa kalkmaya çalış

— İmkânı yok yapamam.

— Hadi hadi, bana dayan. Olmuyor mu? Öyleyse Rahmi Babanın evine kadar gider yardım isterim.

— Köpeklerden korkmaz mısın?

— Korkarım ama ne yapalım. Sen böyle kalamazsın ya. Hem herhalde bağlıdır onlar. Ben de gürültü etmeden geçmeye çalışırım.

Nesrin bunları söyledikten sonra hızla uzaklaştı. Aradan geçen zaman Bedri'ye ne kadar uzun geldi anlatamam.

Çok geçmeden iri yarı bir adam gelip kapanı açtı. Bedri'nin ayağı biraz zedelenmişti ama, kırık falan yoktu.

Bunun üzerine iki kardeş tekrar eski neşelerine kavuşarak teyzelerinin evine yollandılar. Nesrin :

— Teyzem kimbilir ne kızmıştır, diyordu.

— Herhalde.

Bedri böyle söyliyerek ona baktı, bu bakışlarıyla sanki :

— Meğer sen sandığımdan çok daha cesurmuşsun demek istemişti. Benden de cesurmuşsun. Bir daha senin korkaklığınla alay etmiyeceğim.

Nesrin gülümsiyerek ona teşekkür etti.

BİLMECE BULMACA...

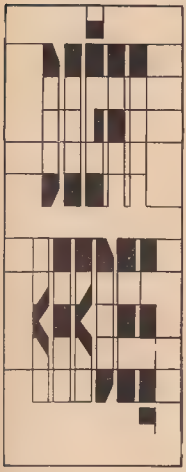

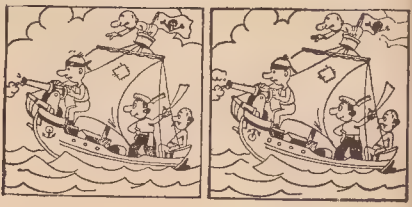

Bu iki resimdeki ayrılıkları bulun !

Soldan sağa :

1 — Kışın yağar.
2 — Yük taşıyan bir hayvan
3 — Alfabenin beşinci harfi, Bir nota
4 — Kemiğin içinde bulunur
5 — Alfabenin onaltıncı harfi.

Yukarıdan aşağıya :

1 — Fare tutan bir hayvan.
2 — Yemek, Alfabenin onbeşinci harfi
3 — Ressamlar yapar
4 — Bir nevi kömür
5 — Alfabenin onbeşinci harfi.

BURADA NE YAZILI ?

Yukarıda ne yazılı ? Eğer okuyamazsanız resmi gözünüzün hizasına getirip bakın. Şimdi kolayca okudunuz değil mi ?

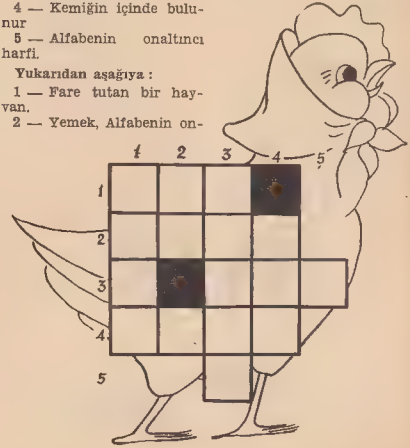

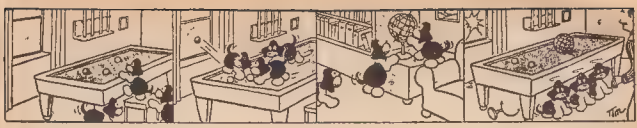

GÜLELİM

Bir palyaço bir gazetecinin karşısına geçmiş anlatıyordu :

— Kardeşim görülmemiş bir numara icat etmiştim. Kendisini bir atom topuna koyup attırdı.

— Müthiş bir sır dedi, gazeteci, buna nasıl dayandı ?

— Vallahi bilemiyorum. Henüz kendisini bulamadık.

★

Annesi eline on beş kuruşla bir zarf tutuşturarak Feride'yi postaneye gönderdi :

— Evlâdım, gişeden pul al, mektubun üzerine yapıştır ve kutuya at ! diye de sıkı sıkı tenbih etti.

Feride bir çeyrek sonra sevine sevine geldi ve on beş kuruşu kadıncağıza uzattı :

— Anneciğim, dedi, memur pencereden dışarıyı seyrediyordu. O görmeden zarfı kutuya pulsuz attım...

★

Ayşe : — Geçen hafta Neş'e, Selma, ben bir şemsiyenin altında okula gittik. Hiç birimiz de ıslanmadık.

Fatma : — Nasıl olur ?

Ayşe : — Yağmur yağmıyordu ki.

Anneanne : — Ahmet, ayakkabıların ne tuhaf. Biri siyah, biri kahverengi.

Ahmet : — Ben de şimdi bunu düşünüyordum. Bunun gibi bir çift de evde var.

★

Öğretmen — Çimen nedir ? Söyle bakalım, Özcan.

Özcan — Çimen toprağın bıyıklarıdır efendim.

★

Yusuf : — Anne, Selma merdivenden düştü.

Anne : — Aman Allah ! Bir yeri kırılmadı ya.

Yusuf : — Yoo, en alt basamaktan düştü.

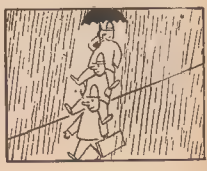

BARBİ'nin en büyük merakı evde hayvan beslemekti. Annesi, babası da onun bu merakını hoş görüyor, çocuğu oyalar diye ses çıkarmıyorlardı. Fakat bu küçük kızın merakı biraz tuhaftı. Meselâ evin kedisini hayvandan saymıyordu. İlle herkesin evinde bulunmayan bir şey olmasını istiyordu. Anne, baba günlerce düşündükten sonra nihayet bir sonuca vardılar. Bir akşam Barbi'nin babası :

— Buldum, dedi, bir fare... Beyaz bir fare alalım. Her halde fareyi pek sever.

— Aman çok iyi olur, hem kedi gibi evin altını üstüne de getirmez.

Ertesi gün Barbi'nin babası bir fare satın aldı. Bu, bembeyaz, küçücük sevimli bir fareydi. Ayrıca fare için bir de oldukça geniş bir kafes yaptırdı. Barbi fareyi görünce :

— Yaşasın, diye bağırdı, fare almışlar bana.

Hemen koşup :

— Ah benim cici farecigim, diye kafesi kucaklamak istedi.

Zavallı fare öyle bir korktu ki, hemen kafesin öbür kenarına kaçtı. Barbi'nin annesi :

— Çocuğum, dedi, hayvanı korkuttun. Biliyorsun fareler pek ürkek olur.

Bu defa Barbi incecik bir sesle :

— Seni korkutmak istemedim şekerim, dedi, sana bir şey yapmam ben, merak etme.

O gün Barbi hep faresiyle oynadı. Adını da Çikçik koydu. Her gün kendi eliyle hayvanın yemini, suyunu veriyordu. Ama bu çok sürmedi. Hayvanın kafesin içinde dört dönmesi Barbi'nin aklına bir şey getirdi. Kafesin kapısını açarak :

— Gel Çikçik, dedi, dansedelim beraber.

Fare kapıyı açık bulunca dışarı fırladı. Ne yaptığını bilmeden sağa sola koştu. Sonra odadan çıkıp yemek odasına yollandı.

— Gel Çikçik, gel buraya, diye Barbi de arkasından koşuyordu.

O gün fareyi bulmak mümkün olmadı. Ertesi sabah annesi sokağa gitmek üzere mantosunu giyince birden bağırmaya başladı :

— İmdat ! Sırtımda birşeyler geziyor.

Hemen mantosunu yere attı, dışarıya fırladı. Fakat beyaz fare de kapıyı açık bulunca fırlayıp kaçtı. Barbi :

— Eyvah, dedi, Çikçik gitti, onu bir daha bulamayız.

Barbi buna çok üzüldü. Fakat annesini babasını tekrar kendisine bir fare almaya razı edemedi.

Bunun üzerine babası ona bir tavşan aldı. Beyaz bir tavşandı, kıpkırmızı gözleri vardı. Çocuk arka bahçede ona bir yuva yaptı. Suyunu ve yemini önüne koydu. Barbi onu da çok sevmişti.

— Ah benim güzel tavşanım, diyordu, tıpkı bir kar topuna benziyorsun. Senin adın da Çikçik olsun.

Artık tavşan onun dostu olmuştu. Barbi günlerini tavşanı seyretmek, onunla konuşmakla geçiriyordu. Fakat bu çok sürmedi. Bir gün Barbi'nin aklına çok güzel bir fikir geldi. Tavşanı kucağına alarak götürüp odasına kapattı. Sonra bebeklerinden birinin elbisesini ona giydirmeye çalıştı. Arada bir de :

— Kıpırdayıp durma, diyordu, yoksa elbiseni nasıl giydiririm.

Fakat hayvan gittikçe ürküyordu. Nihayet Barbi'nin elinden kurtularak alçak pencereden sokağa atlayıp kaçtı.

Barbi buna da çok üzülmüştü. O akşam annesi, babası konuştular, konuştular, fakat bir türlü tekrar nasıl bir hayvan alacaklarına karar veremediler. Nihayet babası :

—Yakında şehre bir sirk gelecek, dedi, Barbi biraz da oradaki hayvanları seyretsin.

Bu fikir hepsinin hoşuna gitti. Sirk gelir gelmez de ilk işleri Barbi'yi götürmek oldu. Barbi en çok fili sevmişti

— Aman ne güzel, diyordu. hem de pek tatlı. Bunun da adı Çikçik olsun bari.

Filin bekçisi de Barbi'yi

sevmişti. Biraz öteberi getirerek file vermesini söyledi. Fil hortumunu uzatarak Barbi'nin elindekileri alıp ağzına götürdü. Oradan ayrılırken bile Barbi ikide bir başını çevirerek file bakıyor:

— Ah sevgili Çikçik, ben seni çok sevdim, diye söyleniyordu.

Barbi ertesi sabah erkenden kalkıp bahçeye çıktı. Hep Çikçik'i düşünüyordu. Ama fare veya tavşan Çikçik'i değil, fil Çikçik'i. Birden karşıda kocaman bir kamyon gördü. Pek kamyona da benzemiyordu bu. Küçük bir dağa benziyor, ağır ağır ilerliyordu. Barbi birden :

— Aa, bir fil, diye bağırdı.

Gerçekten gelen bir fildi. Hayvan iyice yaklaşınca Barbi :

— Bu Çikçik olacak, dedi, gel bakayım buraya Çikçik.

Hayvan Barbi'ye baktı, sonra tahta parmaklıkları yıkarak bahçe kapısından içeri girdi. O sırada içerden annesi seslendi :

— Kahvaltı hazır Barbi, kiminle konuşuyorsun ?

— Ah anneciğim, Çikçik gelmiş de...

— Aa, şu kaçan fare mi ?

Aynı zamanda babasının sesi duyuldu :

— Yoksa tavşan mı ?

— Hayır diyorum size, Çikçik, bize geldi. Çiçeklerimizi de pek sevdi.

— Sakın çiçeklere dokunmasın.

— Hem patatesleri de yiyor.

Bunun üzerine içerdekiler palas pandıras dışarı fırladılar. Bahçeye çıkıp da fille karşılaşınca nasıl şaşırdıklarını siz düşünün... Öte yandan fili görmek için komşular da toplanmaya başlamıştı. Her kafadan bir ses çıkıyordu.

Bir kısmı :

— Çabuk polis çağıralım.

Diğerleri de :

— Her şeyden önce bağlayın bir defa, diyordu.

O sırada postacı geldi.

— Bir telgraf var, dedi. Bu telgraf fili bulana çekilmiş.

Barbi telgrafı alarak okudu :

Sirkten kaçan fili bulana : Sirkimizin en güzel fili kaçtı. Ona çok iyi muamele edin. Bol bol saman ve su verin. Elmayı da pek sever. Sirkimiz bütün masrafları

ödeyecektir. Yakında bir kamyon gönderip onu aldıracağız.

Çaresiz hep birlikte telgrafta yazılı şeyleri yapmaya karar verdiler. Babası saman almaya gitti. Annesi su getirmeye. Barbi de elma toplamaya.

Böylece bir gün geçti. Barbi hayatından pek memnundu. Fili almaya geldikleri zaman bile hayvandan ayrılmak istemiyordu. Fakat filin sahibi :

— Senin gibi bütün çocuklar da onu sever ve görmek ister, dedi. Bunun için şimdilik götürelim. Sen her gün gelip parasız görebilirsin. Hem gelecek yıl yine geleceğiz.

Çikçik gidince Barbi çok üzüldü. Artık hiç yerinden kalkmıyor, hep bir kenarda oturup düşünüyordu. O zaman annesi :

— En iyisi, dedi, Barbi'ye bir köpek alalım. Ne kaçar gider, ne de evin içinde bir zarar verir.

Dediklerini yaptılar. Ertesi sabah Barbi çok sevimli bir köpeği evde görünce sevinçten deliye döndü. Oynaştılar, oynaştılar. Nihayet Barbi'ye bir hayvan arkadaş bulunmuştu.

★

KARAGÖZ OYNUYORUZ

Başı 14. sayfada

maş dolaş olmuşlardır, değil mi babacığım ?

Karagöz — Ben artık orasını bilmem. Sen söyle bakayım bana, hediye paketini hazırladın mı ?

Karagözcük — Hangi hediye paketini babacığım ?

Karagöz — Sen âdeta sersemlemişsin.. Hani kimsesiz kardeşler için Çocuk Bayramında...

Karagözcük — (Keserek) Haa, sahi babacığım, ben onu tamamiyle unuttum gitti.

Karagöz — Halbuki oğlum, en büyük acılarımız bile bize insanlık ve vatandaşlık vazifelerimizi unutturmamalı. Ölenlerin arkasından ağlıyacağız ama, yaşayanları da unutmayacağız. İnsanlık marifeti işte bu

★

BASTI BACAK İLE BEYAZ KEDİ

Başı 12. sayfada

baya kendiliğinden koşuldular.

Saray halkı ağızlarını açıp bunları hayranlıkla seyrederken Bastı - Bacak beyaz kedinin kaybolduğunun farkına vardı. Sağa sola bakınırken ona doğru gelen bir genç kız gördü. Kızın saçları erimiş altın kızıllığındaydı, zümrüt gibi iri yeşil gözleri vardı. Kar gibi beyaz bir kürke sarılmıştı. Başında bir elmas taç parlıyordu.

Kızıl saçlı kız, Bastı - Bacağı elinden tutarak kıralın önünde durdu.

Kıral da, bu üç harika karşısında hayranlığını saklıyamadı, Bastı - Bacağa :

— Sen kazandın oğlum ! dedi, tahtını tacını ona bıraktı.

Yumuşak başlı, hayvansever Bastı - Bacak böylece ummadığı halde kibirli ağabeylerinin elinden kırallığı aldı.

Nihal Yalaza Taluy

KOMPOZİSYON YARIŞMAMIZDA MANSİYON KAZANAN BİR YAZI

Sarman

Evde mini mini bir kedim var. Adı : Sarman. Onun dilini çıkarıp su içişine bayılırım. Bazan onun öyle tuhaf hareketleri vardır ki, içimden katıla katıla gülmek gelir. Sarman : sarı olduğu için ona ben bu adı taktım. Komşularım kedileriyle güzel, güzel geçinir. Bazan Tekirle oynarken kavga ettikleri çok olur. Bakın size Sarman'ın yaptığı muziplikler bir tanesini anlatayım. O gün, bize misafir gelecekti. Mutfağa girince Sarman'ı masaya oturmuş, hazırlanan yemekleri keyifle yediğini hayretle gördüm. İşte Sarman'ın bu muzipliği annemi tekrar zahmete sokmuş oldu. Sarman en çok süte bayılır, Onun yumakla oynamak çok hoşuna giden oyunları arasındadır.

Bazan ona ciğer veririm. Yedikten sonra teşekkür eder gibi bir tavır takınır, mırıldanarak ayaklarıma sürtünmesi görülecek şeydir. Sarman sarı parlak tüyleri, güzel mavi gözleriyle cidden güzel bir kedidir. Ben Sarman'ı güzelliği ve tuhaflıkları için severim.

Beyoğlu Hacı Hüsrev İlkokulu
Emine Yeşilbulut

AVCI DAYININ MACERALARI

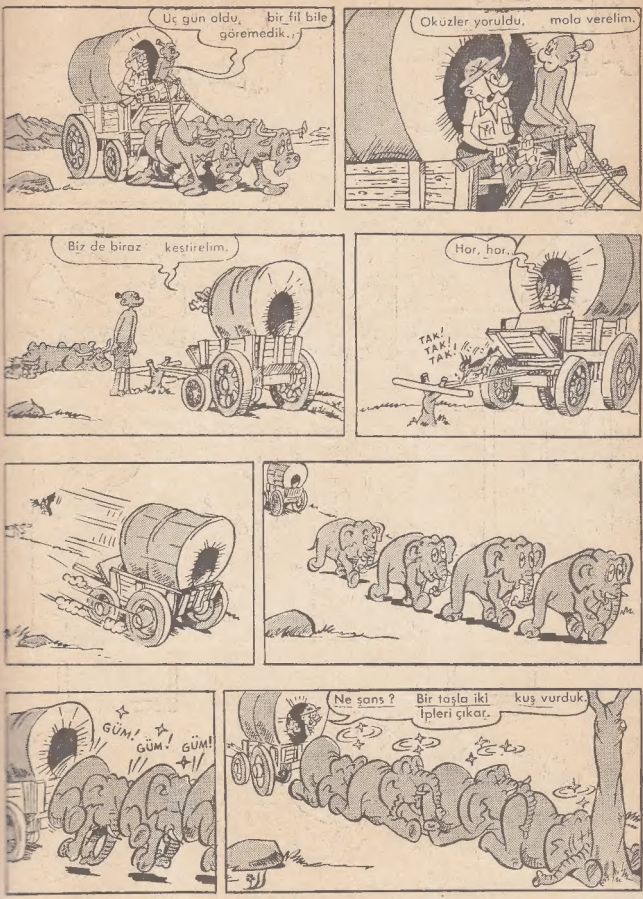

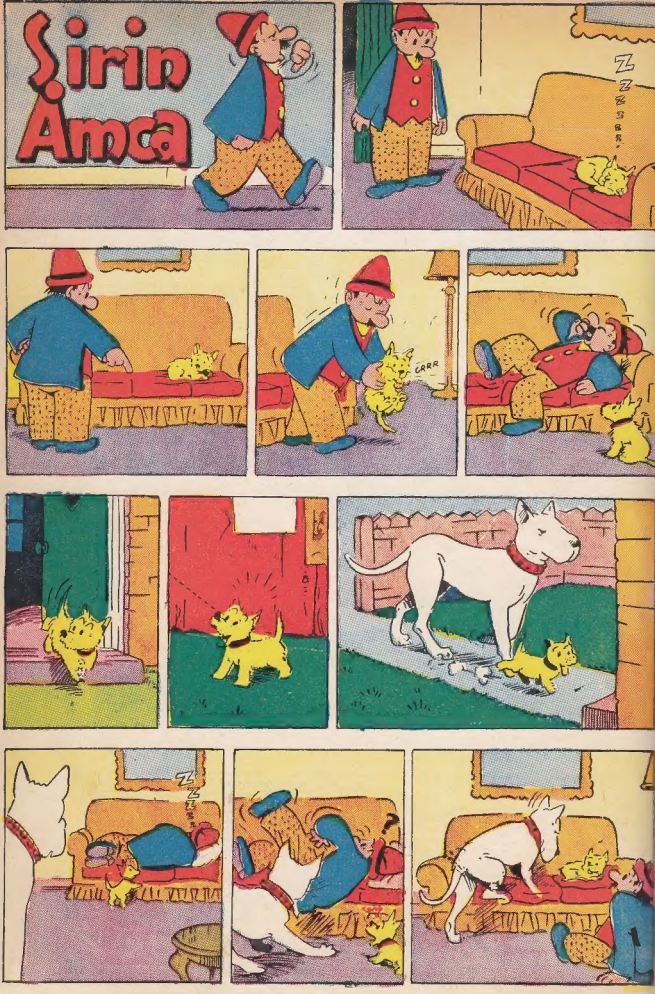

Doğan Kardeş Yapı ve Kredi Bankasının bir kültür hizmetidir.